

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา)

ปริญญา

คหกรรมศาสตรศึกษา

อาชีวศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
นิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Learning Management Competencies in Learner-Centered Instruction of
Student Teachers in Home Economics Education of Kasetsart University

นามผู้วิจัย นายอรรถสิทธิ์ โอพึ่ง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐมล ศรราชพันธุ์, ศศ.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตพัสมน รังสยาธร, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์สุรัชย์ จิวเจริญสกุล, ศศ.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
นิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Learning Management Competencies in Learner-Centered Instruction
of Student Teachers in Home Economics Education of
Kasetsart University

โดย

นายอรรถสิทธิ์ โอพึ่ง

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา)
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อรรถสิทธิ์ โอพัง 2554: สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(คหกรรมศาสตรศึกษา) สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีพศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐพร ศรารักษ์, ศศ.ด. 144 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์พี่เลี้ยง นักเรียน
และการเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง กลุ่มประชากร คือ
นิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 19 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง
จำนวน 19 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน จำนวน 357 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็น
แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ผลการวิจัยพบว่า นิสิตฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อยอายุ 24 ปี และมากกว่าสองใน
สามฝึกสอนวิชางานบ้าน อาจารย์พี่เลี้ยงเป็นเพศหญิงทั้งหมด มากกว่าครึ่งมีอายุ 51 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่สอนวิชา
งานบ้าน และมากกว่าสองในห้าทำหน้าที่ครูประจำชั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มากกว่าสองในสามเป็นเพศหญิง
สามในห้า มีอายุระหว่าง 12-14 ปี และมากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อยศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของ
นิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักเรียน มีสมรรถนะ
อยู่ในระดับสูง

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม
ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์
พี่เลี้ยงแตกต่างกัน โดยนิสิตฝึกสอนมีการรับรู้สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่ำกว่า
การรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

Atthasit Ophang 2011: Learning Management Competencies in Learner-Centered Instruction of Student Teachers in Home Economics Education of Kasetsart University. Master of Arts (Home Economics Education), Major Field: Home Economics Education, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Narumon Saratapun, Ph.D. 144 pages.

This research intended to investigate learning management competencies in learner-centered instruction of student teachers in home economics education of Kasetsart University, cooperating teachers and secondary school students. The populations were 19 student teachers and 19 cooperating teachers. The samples were 357 secondary school students, using multi-stage sampling. Data were collected by questionnaires. The data analysis comprised of frequencies, percentages, mean and standard deviation. The characteristics of the populations and the samples were as follow: The majority of student teachers were female, more than one third were 24 years of age and more than two thirds taught housework course. All of cooperating teachers were female, more than half were older than 51 years, most of them taught housework course and more than two fifths were classroom teachers. More than two thirds of secondary school students were female, third fifths were 12-14 years old and more than one fourth were at secondary school level 2.

The research results revealed that learning management competencies in learner-centered instruction as perceived by student teachers, cooperating teachers and secondary school students were rated at a high level.

The comparison showed that learning management competencies in learner-centered instruction as perceived by student teachers and cooperating teachers were different. Learning management competencies in learner-centered instruction as perceived by student teachers were lower than cooperating teachers' perception.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
สาขากรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ประสบความสำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ศราภพันธุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางที่ดีที่สุดในการทำวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขอย่าง
ละเอียดเพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.จีพสุมน รังสยาธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้พิจารณาองค์รวมของวิทยานิพนธ์ให้
มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ จัตุราภรณ์ ที่เป็นประธานกรรมการ
ในการสอบ และช่วยชี้แนะให้รายงานการวิจัยมีความสมบูรณ์ รวมทั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ
เครื่องมือวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทลี พรธาดาวิทย ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ภายนอก ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับรายงานการวิจัย
ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ กิตติไชย ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
ให้คำปรึกษาและแนะนำแก้ไขเครื่องมือวิจัย ทำให้ได้เครื่องมือวิจัยที่มีความเชื่อมั่นสูง นิสิตฝึกสอน
สาขากรรมศาสตร์ศึกษา และสาขาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์พี่เลี้ยงและ
นักเรียน ทุกๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วยให้การวิจัยประสบ
ความสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อนิพล คุณแม่จันทร์วิภา โอพัง และคุณนันทน์ภัส โอพัง
น้องสาวที่เป็นกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือในทุกเรื่องที่คุณวิจัยร้องขอ เพื่อสนับสนุนให้ผู้วิจัย
ประสบความสำเร็จ

คุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่ คุณพ่อ คุณแม่ อาจารย์
และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนตลอดมา

อรรถสิทธิ์ โอพัง

พฤษภาคม 2554

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	6
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	8
บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	9
การฝึกสอน	17
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	20
ประชากร	20
กลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ	23
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	26
ผลการวิจัย	26
ข้อวิจารณ์	86

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	93
สรุปผลการวิจัย	93
ข้อเสนอแนะ	102
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	105
ภาคผนวก	109
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	110
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	112
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	116
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	138
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	144

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	28
2	ข้อมูลพื้นฐานอาจารย์พี่เลี้ยง	30
3	ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน	33
4	สมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของ นิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	35
5	สมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	37
6	สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	39
7	สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	44
8	สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	46
9	สมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	48
10	สมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	52
12	สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	57
13	สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	59
14	สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	60
15	สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามการรับรู้ของนักเรียน	62
16	เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	68
17	เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	72
19	เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	75
20	เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง	76

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	79
2	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	81
3	ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	83
4	แนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	85

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (learning society) มีความรู้ต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งความรู้เหล่านั้นได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะความเจริญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ครูจึงไม่สามารถสอนความรู้ต่างๆ ให้แก่นักเรียนได้หมด และเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษา ความรู้ที่ครูสอนอาจกลายเป็นความล้าสมัย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงไป ครูในโลกยุคใหม่จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ให้บังเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนต้องสอนให้นักเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (บุรชัย ศิริมหาสาร, 2547: 96-97; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551)

การปฏิรูปการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพ สามารถผลิตครูที่มีคุณภาพสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา เพราะเป็นด่านแรกและกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน จากสภาพสังคมดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูจึงจำเป็นต้องกำหนดสมรรถนะของครูให้เหมาะสมกับยุคการปฏิรูปการศึกษา เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาชีพครู รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาครูเพื่อให้ครูมีสมรรถนะสูง สามารถแข่งขันและเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศได้ ครูจึงเปรียบเสมือนหัวใจของการจัดการเรียนรู้ในระบบโรงเรียนที่จะพัฒนานักเรียนและสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (ดวงกมล สีนเพ็ง, 2551; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี ขึ้นตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547-2556 เพื่อผลิตครูรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางวิชาการ มีทักษะเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่อความเป็นครู เป็นการยกระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง คณบดีคณะครุศาสตร์-ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี เพื่อเสริมสร้าง

สมรรถนะความเป็นครูให้มีคุณภาพทั้งในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ และเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพครู (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547: 1) และเพื่อสอดคล้องกับโครงการดังกล่าว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงจัดประชุมคณะกรรมการวิชาการขึ้นเพื่อร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงานการจัดทำหลักสูตรนี้

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์ศึกษา เป็นหลักสูตรที่มีเป้าหมายผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการสอนเนื้อหาด้านศึกษาศาสตร์ทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา ซึ่งหลักสูตรกำหนดให้บัณฑิตชั้นปีที่ 5 ออกปฏิบัติการฝึกสอนในโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ภายใต้การนิเทศร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียน โดยเน้นการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ได้แก่ การปฏิบัติการฝึกสอนในชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานกิจกรรมพัฒนานักเรียน งานบริการของโรงเรียน การศึกษาและบริการชุมชน และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายโดยตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติการฝึกสอนนั้นจะสามารถพัฒนาสมรรถนะ เสริมสร้างทักษะด้านวิชาชีพครูให้แก่นิสิตอย่างเพียงพอ (ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์, 2543: 1)

สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้จัดทำมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาสำหรับผู้ที่เข้าสู่สายงานวิชาชีพครู ได้แก่ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งมาตรฐานความรู้ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง และมีสาระความรู้ 9 ด้าน ซึ่งด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีสาระความรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นด้านที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในครั้งนี้ และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ต้องผ่านการปฏิบัติการฝึกสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการฝึกสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ได้แก่ การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และการปฏิบัติการฝึกสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ ซึ่งมีสาระการฝึกทักษะ ได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548: 8-15)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นกลุ่มที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีฝึกทักษะการทำงานและการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3)

และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 22 กำหนดการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมที่สุดที่จะพัฒนานักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว เพราะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดที่นักเรียนควรได้รับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้และได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่างๆ อันจะนำนักเรียนไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้ผลอย่างแท้จริง (ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551)

เพื่อให้การผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ศึกษา เป็นไปตามมาตรฐานของคุรุสภาและเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาคู่มือผู้วิจัยจึงศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในประเด็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง
3. สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียน
4. เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเชิงเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เฉพาะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

ขอบเขตเชิงประชากร

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนิสิตฝึกสอน ชั้นปีที่ 5 สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ฝึกสอนในภาคปลาย ปีการศึกษา 2552 อาจารย์พี่เลี้ยงของนิสิตฝึกสอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่นิสิตฝึกสอนรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปการฝึกหัดครูและเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภาในประเด็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นิยามศัพท์

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ทักษะและความสามารถด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง พฤติกรรมการสอนที่นิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา แสดงออกมาในขณะสอนโดยเป็นพฤติกรรมที่สามารถบ่งชี้ได้ว่าใช้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมานั้นเกิดจากความเข้าใจและความสามารถของตัวนิสิตฝึกสอน

สมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถในการเขียนวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหา หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถในการกำหนดเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้และความสนใจของนักเรียน

สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ทักษะความสามารถในการเลือกใช้รูปแบบวิธีการสอน สื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหา

สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ทักษะความสามารถในการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องวัดผลการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สร้างเครื่องมือและใช้วิธีการวัดและประเมินผลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาเรื่องสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็น สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการฝึกสอน

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความหมายสมรรถนะ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551: 2) กล่าวว่า นักวิชาการส่วนใหญ่ที่ศึกษาเรื่องสมรรถนะ ต่างนิยมอ้างอิงนิยามของ David McClelland ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัย Harvard ที่ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงในการทำงานกับผู้ที่มีความสำเร็จน้อยกว่าพบว่า สิ่งที่แบ่งแยกระหว่างบุคคลดังกล่าวนี้คือ สมรรถนะ (competency) ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และทัศนคติ (attitude) หรือแรงจูงใจ (motive) และได้แบ่ง สมรรถนะออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สมรรถนะขั้นพื้นฐาน (threshold competencies) หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่จำเป็นพื้นฐานต่อการปฏิบัติงาน และสมรรถนะที่ทำให้บุคคลแตกต่างจากผู้อื่น (differentiating competencies) หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากการใช้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะขั้นสูง ได้แก่ ค่านิยม แรงจูงใจและทัศนคติ ที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จที่ดีเลิศในการปฏิบัติงาน

จากนิยามดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551: 3) สรุปได้ว่า สมรรถนะเป็นบุคลิกลักษณะที่ทำให้บุคคลแต่ละคนสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนด และปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้ดีกว่าผู้อื่น หรือกล่าวอีกนัยคือ พฤติกรรมในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นผลจาก ความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลแต่ละคนสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานในองค์กร

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้จัดทำแบบประเมินสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสมรรถนะครูที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สมรรถนะหลัก (core competency) สมรรถนะประจำสายงาน (functional competency) และ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551: 16) ซึ่งสมรรถนะประจำสายงาน เป็นสมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งสายงานครู ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ไขปัญหาได้ เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสามารถและความสนใจ และการใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551: 18-22) และจากการตรวจเอกสาร พบว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551: 28-29) ได้สังเคราะห์ข้อมูลที่กำหนดขึ้นโดยหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับสมรรถนะครูของประเทศไทยซึ่งสามารถสังเคราะห์สมรรถนะได้ 16 ด้าน ซึ่งด้านที่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ คือ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้และสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สามารถบูรณาการสาระการเรียนรู้ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับชีวิตจริง ออกแบบการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ทั้งจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ไขปัญหาได้ หรือสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน สามารถเลือกใช้อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และสามารถประเมินปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพได้

2. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถและความสมัครใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักการศึกษาและนักวิชาการต่างให้ความหมายและหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

ความหมายการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (อรรถัย มูลคำ และ สุวิทย์ มูลคำ, 2544: 9; ทิพา คงเสน, 2548: 5) โดยใช้กระบวนการทางสติปัญญาและทางสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง โดยครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียน จัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความสามารถ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ เพียว ยินดีสุข, 2548: 25) ใช้วิธีการสอน วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการพัฒนา นักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 9)

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องจัดการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนและวิชาเป็นตัวตั้ง กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ (อรรถัย มูลคำ และ สุวิทย์ มูลคำ, 2544: 12-13; ทิพา คงเสน, 2548: 35) โดยนักเรียนมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ นับตั้งแต่การวางแผน การเตรียมการ การหาข้อมูล การจัดการ และลงมือปฏิบัติจริง มีทักษะกระบวนการและมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ซึ่งถือว่าเป็นหลักการที่สำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่วนครูจะต้องมี การวางแผนจัดทำสื่อแหล่งความรู้ จัดสภาพแวดล้อมและเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นต้น สอดคล้องกับ บวรชัย ศิริมหาสาคร (2547: 94) ที่กล่าวถึง หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ 3 หลักดังนี้

1. การเรียนรู้ต้องเริ่มต้นที่ตนเอง (self learning) ครูต้องให้นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ไขปัญหาด้วยตนเองให้มากที่สุด ครูเป็นเพียงที่ปรึกษาให้คำแนะนำเท่าที่จำเป็น ซึ่งไม่จำเป็นต้องบอกความรู้ก่อนทุกครั้งเสมอไปจนนักเรียนไม่มีโอกาสที่จะได้ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. การเรียนรู้ต้องควบคู่ไปกับการปฏิบัติ (learning by doing) โดยครูต้องให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สามารถจดจำได้เอง โดยที่ไม่ต้องไปท่องจำ แล้วยังนำความรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้แก้ไขปัญหาได้ในชีวิตจริง

3. การเรียนรู้ต้องควบคู่ความสุข สนุกสนาน (enjoy learning) เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานไปกับการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ที่มีความสำคัญสำหรับนักเรียน

บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูและนักเรียนต่างมีบทบาทที่แตกต่างกันดังนี้

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูจะจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดั่งนั้น ต้องศึกษาทำความเข้าใจกับรูปแบบวิธีการ เทคนิคต่างๆ และต้องเป็นครูที่เก่ง เป็นนักคิดกิจกรรม เพราะต้องให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม ดังนั้นบทบาทของครูก่อนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง คือ การวางแผนตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่กำหนด เตรียมกิจกรรม สื่อและการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544: 8-9) สอดคล้องกับ บรูซซี สิริมหาสาร (2547: 118) และ ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 129) ที่กล่าวถึง บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. การวางแผนการสอน ครูต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหาและวิธีการสอนให้เข้าใจก่อนวางแผนการสอน เพราะครูต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่างชัดเจน ถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน และเตรียมความพร้อมในส่วนการนำเข้าสู่บทเรียนให้มีความน่าสนใจ อีกทั้งส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม (participation) ในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ร่วมกับครู ซึ่งวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ต้องเข้าใจง่าย ชัดเจน เน้นด้านความรู้ ด้านเจตคติต่อวิชา และด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงาน โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดแก่นักเรียน (facilitator) ส่งผลให้นักเรียนกระตือรือร้นและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ (ถวัลย์ มาศจรัส, 2546: 45; สุภาพ จัตุราภรณ์, 2548: 33-34)

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์ต่างๆ ให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับชีวิตจริงเหมาะสมกับวัยของนักเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถของนักเรียนอย่างเหมาะสม (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543: 23) ซึ่งเป็นการพัฒนาทั้งทางร่างกายสติปัญญาและอารมณ์ ครูต้องมีศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปในบทเรียน สามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการสร้างความรู้ให้นักเรียนได้แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ซึ่งครูต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ส่วนสื่อประกอบการเรียนรู้ ครูควรมีความรู้ความเข้าใจการใช้สื่อต่างๆ เป็นอย่างดี ทำการทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริงทุกครั้ง เพื่อช่วยให้สามารถวางแผนเรื่องของระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้สื่อ และเป็นการตรวจสอบความปลอดภัยของสื่อเพื่อป้องกันเหตุขัดข้องเมื่อทำการสอนจริง และการจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจและเสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นในชั้นเรียนนั้น ช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศภายในชั้นเรียนนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ การให้อิสระแก่นักเรียนที่จะตัดสินใจเลือกแหล่งข้อมูลเพื่อที่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ การยอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ นักเรียนเองรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความมั่นใจในตนเองที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน เป็นต้น (ทิวา คงเสน, 2548: 28-30; ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551: 130-131)

3. การวัดและประเมินผล มุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ ครูจึงเป็นผู้วัดและประเมินผลงานของนักเรียนเพื่อตรวจสอบว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่กำหนด ครูต้องสังเกต วัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ข้อมูลที่แสดงถึงความก้าวหน้า พัฒนาการด้านความรู้ ด้านทักษะต่างๆ คุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์และความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนในชั้นเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลงานของตนเองและกลุ่ม ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ (ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551: 132) สอดคล้องกับ บุรชัย ศิริมหาสาคร (2547: 119) กล่าวว่า ควรมีขั้นตอนการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน เตรียมวางแผนไว้ก่อนล่วงหน้า ดำเนินการก่อนหรือในระหว่างหรือหลังการจัดการเรียนรู้ ต้องครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การรายงานผลการทำกิจกรรมของนักเรียนหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียน เป็นต้น (อลิสรา ชมชื่น, 2544: 18)

บทบาทของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บทบาทของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 20) ระบุไว้ดังนี้

1. การวางแผนการสอน นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูซึ่งเป็นการวางแผนการสอนของตนเองให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของตนเอง และการทำงานร่วมกับเพื่อนในห้องโดยมีการกำหนดเป้าหมาย กำหนดลำดับขั้นตอนในการทำงานโดยแบ่งตามความสามารถของสมาชิก แต่ละคนในกลุ่ม (อรทัย มูลคำ และ สุวิทย์ มูลคำ, 2544: 119)

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ควรมีความตั้งใจให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ อย่างจริงจัง สามารถแสดงความสามารถของตนเองในด้านต่างๆ ได้แก่ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดการกับความรู้โดยศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้เกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะ และได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง เพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ใหม่เป็นต้น (อรทัย มูลคำ และ สุวิทย์ มูลคำ, 2544: 119; ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551) สอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544ก: 8) กล่าวว่า ครูฝึกนักเรียนให้ได้ใช้ทักษะกระบวนการ (process skills) ได้แก่ กระบวนการคิด (thinking process) กระบวนการกลุ่ม (group process) และสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง (construction) มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (participation) ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) กับครูและเพื่อนในชั้นเรียนอย่างมีความสุข และสนุกสนาน (happy learning) โดยยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ นักเรียนได้เรียนรู้จากกลุ่มปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและเพื่อนในชั้นเรียน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ และนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้ในชีวิตจริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544: 10)

3. การวัดและประเมินผล ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลงานของตนเอง (self evaluation) และสมาชิกในกลุ่ม สามารถรับฟังการชี้แนะวิจารณ์เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาผลงานของตนเองหรือกลุ่มจนเป็นที่น่าพึงพอใจ สามารถสรุปความรู้ที่ค้นพบได้ด้วยตนเอง นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้กับชีวิตจริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถช่วยให้

นักเรียนได้พัฒนาไปสู่การเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขเป็นประชากรที่มีคุณภาพในสังคมแห่งการเรียนรู้ (อรทัย มูลคำ และ สุวิทย์ มูลคำ, 2544: 119; ทิพา คงเสน, 2548: 42)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นวิธีการจัดการเลือกใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลายประกอบกันเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ต่างๆ เกิดประสิทธิภาพแก่นักเรียนสูงสุด เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้และลักษณะของนักเรียน ดังนั้น ครูจึงควรใช้ดุลพินิจในการเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายประกอบกัน ซึ่งรูปแบบที่สอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (cooperative learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนานักเรียนให้ได้มีส่วนร่วมในการเรียน ใช้กิจกรรมกลุ่มเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยอาศัยหลักพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคม การคิดและการแสวงหาความรู้ (ดวงกมล สีนเพ็ง, 2551: 185) สอดคล้องกับ สุภาพ นัฏราภรณ์ (2548: 251) ระบุว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเพื่อให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก มีความรับผิดชอบช่วยกันทำงานและแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มการเรียนรู้ให้กับนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม โดยนักเรียนต้องอภิปรายเนื้อหาวิชาช่วยกันทำความเข้าใจและกระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มขยันเรียนด้วยกันเป็นการลดความเครียดและช่วยให้นักเรียนสนใจในงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องปฏิบัติ

2. การอภิปราย (discussion) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสิ่งที่เรียนรู้โดยความคิดเห็นที่เสนออาจได้จากการศึกษาค้นคว้า การคิดวิเคราะห์พิจารณา ไตร่ตรองและประสบการณ์ ซึ่งการเสนอความคิดเห็นจะไม่สรุปผลการประเมินสั้นๆ ว่าถูกหรือผิดสำคัญหรือไม่สำคัญ แต่จะเป็นความคิดเห็นที่เป็นคำชี้แจง ชี้เหตุผลเหตุและผล มีหลักฐานที่สนับสนุน หรืออาจอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งรูปแบบในการจัดการเรียนรู้แบบนี้มีหลากหลายและมีลักษณะที่เฉพาะ ได้แก่ การอภิปรายกลุ่มใหญ่หรือการอภิปรายทั้งชั้น การอภิปรายแบบวงกลม การอภิปรายกลุ่มย่อย เป็นต้น ซึ่งรูปแบบดังกล่าวมุ่งที่จะรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ และนักเรียนมีโอกาสดำเนินการความคิดเห็นและทักษะจากกลุ่มผู้อภิปรายซึ่งนักเรียนจะต้องสรุปเนื้อหาความรู้ที่ได้ฟังด้วยตนเอง (ทิพา คงเสน, 2548: 52; สุภาพ นัฏราภรณ์, 2548: 160)

3. การจัดการเรียนรู้แบบนอกสถานที่หรือทัศนศึกษา (field trip) เป็นการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานหาความรู้จากสภาพความเป็นจริงนอกชั้นเรียน นักเรียนจะเกิดความเข้าใจ ความประทับใจและความคิดริเริ่มได้แนวคิดใหม่ๆ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีความหมาย และนักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง (direct experiences) สามารถเชื่อมโยงเข้ากับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันซึ่งครูเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมดทุกขั้นตอนตามระเบียบของทางราชการ ได้แก่ การเขียนโครงการ กำหนดวันเวลา ติดต่อสถานที่ เป็นต้น มีการแจ้งวัตถุประสงค์ของการไปทัศนศึกษาให้นักเรียนทราบ มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่นักเรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม และให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลสิ่งที่ได้จากการไปทัศนศึกษาเขียนเป็นรายงานบุคคลหรือรายกลุ่ม และครูกับนักเรียนร่วมกันอภิปรายการไปทัศนศึกษาเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนที่ได้จากการไปทัศนศึกษา (ยุทธ ไกยวรรณ, 2541: 68-70; สุภาพ นัฏราภรณ์, 2548: 232-233)

4. การเรียนรู้แบบสืบสวน สอบสวน (learning by inquiry) เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความจริงอย่างสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การทบทวนความรู้เดิม การสังเกตเก็บข้อมูล อธิบายเหตุผลคิดหาสาเหตุที่ได้จากการสังเกตสถานการณ์ต่างๆ พิสูจน์ให้ได้ความจริงตามข้อมูลที่ได้มา และนำหลักการหรือเกณฑ์ที่พิสูจน์ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนฝึกคิดและฝึกให้ตั้งคำถามอย่างมีเหตุและผล ครูต้องตั้งคำถามนำเพื่ออำนวยความสะดวกและฝึกให้นักเรียนคิดตามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของวิธีการเรียนรู้แบบสืบสวน สอบสวน (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2544ก: 56; สุภาพ นัฏราภรณ์, 2548: 214)

5. เกม (game) การใช้เกมสอนนักเรียน ครูกำหนดเป้าหมายกติกาให้เข้าใจง่าย ครูจะต้องมีความรู้จริง คำนึงถึงการเป็นผู้ชนะไม่ได้สำคัญไปกว่าการได้เรียนรู้ สื่อที่ใช้เป็นของเล่น ต้องดึงดูดความสนใจ น่าตื่นเต้น สนุกสนานเพลิดเพลิน กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ได้เคลื่อนไหวเพื่อให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในเกม นักเรียนจะเรียนรู้จากเกมด้วยตนเองและฝึกใช้ความคิดในระดับสูงโดยเฉพาะการวิเคราะห์และอภิปรายต่อท้ายจากเกมเพื่อขยายความคิดเห็นของนักเรียนเป็นการฝึกการตัดสินใจ พิจารณาผลลัพธ์ที่ได้สามารถรับแรงกดดันจากสถานการณ์และเผชิญกับปัญหาได้ (วรภัทร์ ภูเจริญ, 2543: 125; สุภาพ นัฏราภรณ์, 2548: 208-210)

6. **โครงการ (project)** เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำโครงการเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน เน้นการใช้ทักษะกระบวนการ (process) เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ นักเรียนได้วางแผนวิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทั้งยังสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง สามารถแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบถูกต้องตรงตามกระบวนการ ซึ่งครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้คำปรึกษาที่เป็นไปได้และง่ายต่อความเข้าใจของนักเรียน การวัดและประเมินผลโครงการนั้นครูและนักเรียนจะร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล (ยุทธ ไกยวรรณ, 2544: 7)

7. **การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA model** เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่พัฒนาขึ้นโดยทิสนา แคมมณี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการรอบด้านของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้ดี เพราะเป็นการเรียนรู้ที่ได้ผ่านกระบวนการคิด กลั่นกรอง ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและจำในสิ่งที่ตนเองเรียนรู้ได้ดี องค์ประกอบดังกล่าวประกอบด้วย 5 แนวคิดหลัก (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2544: 15-16; ถวัลย์ มาศจรัส, 2546: 45-46; ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551: 145-148) ดังต่อไปนี้

7.1 Construct หมายถึง นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษา ค้นคว้าหาความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปเป็นความรู้ ซึ่งล้วนเป็นกิจกรรมที่ทำทลายความคิดของนักเรียน กระตุ้นสมองนักเรียนให้เกิดการเคลื่อนไหว จดจ่อและสนุกสนานกับการฝึกคิด ซึ่งกิจกรรมต้องมีเรื่องให้นักเรียนคิดเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายไม่ยากเกินไปสำหรับนักเรียนจะทำให้ นักเรียนมีความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเองเป็นการช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา

7.2 Interaction หมายถึง นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกัน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลและแหล่งความรู้ที่หลากหลายเป็นการช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมทางสังคม

7.3 Physical Participation หมายถึง นักเรียนมีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกายช่วยให้ประสาทการรับรู้ของนักเรียนตื่นตัวพร้อมที่จะรับข้อมูลและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ หากนักเรียนไม่มีความพร้อมในการรับรู้ แม้จะมีการให้ความรู้ที่ดีก็ไม่สามารถรับได้ ดังนั้นการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของนักเรียน การทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ กันจึงเป็นการช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย ส่วนทางด้านอารมณ์ (emotion) เกิดพร้อมกับการกระทำด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญาและสังคม ครูต้องคำนึงถึงอารมณ์และความรู้สึกของนักเรียนในขณะที่นักเรียนกำลังมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวว่า เกิดความรู้สึกใดที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

7.4 Process Learning and Product หมายถึง การให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม เป็นต้น และการสร้างผลงานจากการเรียนรู้

7.5 Application หมายถึง การนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้านตามความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้น

CIPPA model โมเดลทางการสอนหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีชื่อภาษาไทยว่า การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบประสาน 5 แนวคิดหลัก หรือเรียกสั้นๆ ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบ 5 ประสานแนวคิดหลัก ประกอบด้วย แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (constructivism) กระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (group process and cooperative learning) ความพร้อมในการเรียนรู้ (learning readiness) การเรียนรู้กระบวนการ (process learning) และแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (transfer of learning) แนวคิดหลักทั้ง 5 จะใช้บนพื้นฐานของทฤษฎีสำคัญ 2 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการมนุษย์ (human development) และทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (experiential learning) ซึ่งพิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544ข: 19-20) กล่าวว่า เมื่อครุณาแนวคิดหลักทั้ง 5 มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถดำเนินการตาม CIPPA model ได้ดังนี้

1. ขั้นการทบทวนความรู้เดิม เป็นการดึงความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

2. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นการแสวงหาข้อมูล ความรู้ใหม่ที่นักเรียนยังไม่มีจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งครูอาจจัดเตรียมมาหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้นักเรียนไปแสวงหา

3. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

นักเรียนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ที่หามา แล้วสร้างความหมายของข้อมูล ประสพการณ์ใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น การใช้กระบวนการคิดและ กระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้นๆ ซึ่งอาจต้องอาศัย การเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

4. ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม นักเรียนจะใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือใน

การตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเองกับผู้อื่น ซึ่งได้รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจ ของผู้อื่นไปพร้อมๆ กัน

5. ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ สรุปความรู้เดิมและความรู้ใหม่ที่ได้ทั้งหมด

จัดสิ่งที่เรียนรู้ให้เป็นระบบระเบียบเพื่อช่วยให้นักเรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

6. ขั้นการแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสดแสดงผลงานการสร้างสรรค์ความรู้

ของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้นักเรียนตรวจสอบความเข้าใจและส่งเสริมให้ใช้ความคิด สร้างสรรค์ของตนเอง

7. ขั้นการนำไปประยุกต์ใช้ การส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ ความเข้าใจ

ของตนเองไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความเข้าใจและความสามารถในการแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆ

การใช้ CIPPA model ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอนที่ชัดเจนนั้น ครูไม่สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ทุกเรื่องและตลอดเวลาเพราะข้อจำกัดต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้ เช่น เวลา แหล่งข้อมูล เนื้อหาสาระ เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ครูจึงจำเป็นต้องใช้ รูปแบบวิธีการ และเทคนิคที่หลากหลายเพื่อช่วยดึงดูดความสนใจของนักเรียน ดังนั้น การใช้ หลักการ CIPPA model ในการจัดการเรียนรู้ โดยครูวางขั้นตอนการเรียนรู้ รวมทั้งใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่สอนจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีความ หลากหลายมากยิ่งขึ้นกว่าการใช้ CIPPA model ดังนั้น เมื่อแนวคิดในการจัดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลง ไป ครูและนักเรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จากเดิมที่ครูเคยสอนแบบบรรยาย ถ่ายทอด สอนความรู้ให้อยู่ฝ่ายเดียว กลับมาเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้และช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนนักเรียนที่รับความรู้อย่างสงบเงียบเรียบร้อย กลายเป็นนักเรียนที่มี

ความกระตือรือร้น ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ความคิด ความสามารถทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ในการเรียนรู้

การฝึกสอน

ความหมายของการฝึกสอน

การฝึกสอน (experience teaching) หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ เป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่สำคัญอย่างยิ่งของบัณฑิตทางศึกษาศาสตร์ เพราะเป็นช่วงสำคัญที่ นิสิตฝึกสอนจะได้มีโอกาสฝึกสอนภายใต้การดูแล และแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์ นิเทศก์ (Wikipedia, 2009) ซึ่งนิสิตฝึกสอนนำทฤษฎีที่ได้จากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ทั้งหมดไป ประยุกต์ใช้ในการสอนจริงในโรงเรียนเครือข่ายที่นิสิตไปฝึกสอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 65) สอดคล้องกับ สุนน อมรวิวัฒน์ (2541: 2) กล่าวว่า นิสิตฝึกสอนได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสกับนักเรียน โรงเรียน อาจารย์และบุคลากรในโรงเรียน ก่อให้เกิดความรู้และการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เป็นการฝึกความอดทน ความมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ด้านการวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การปฏิบัติงานหน้าที่ครู และการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู ในสถานการณ์จริงเพื่อที่จะได้เป็นครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

จุดมุ่งหมายของการฝึกสอน

การฝึกสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นิสิตฝึกสอนนำทฤษฎีวิชาชีพที่ได้ศึกษาไปทดลอง ฝึกปฏิบัติ ปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนและปัญหาที่เกิดขึ้น ฝึกการเป็นครูที่ดี ปฏิบัติตน ตามระเบียบข้าราชการและกฎระเบียบของโรงเรียนที่ฝึกสอน นิสิตฝึกสอนต้องศึกษาเรียนรู้งาน การบริหาร การจัดการ โรงเรียนตลอดจนปัญหาและแนวทางการแก้ไข มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์อันดีกับ นักเรียน อาจารย์และบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน ตลอดจนนิสิตในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบัน (ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ศึกษาศาสตร์, 2543: 1-2) ดังที่กล่าวมานั้น เพื่อให้ นิสิตสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมในฐานะที่เป็น ครู มีเจตคติที่ดี ตระหนักถึงคุณค่าของวิชาชีพชั้นสูงสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนที่ ฝึกสอนกับคณะศึกษาศาสตร์

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพทางการศึกษาสำหรับผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครู

สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548: 5-15) ได้จัดทำมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อใช้สำหรับผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูโดยจำแนกเป็น มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน ซึ่งมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานความรู้

ผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือคุณสมบัติอื่นที่คุรุสภารับรองและมีสาระความรู้ 9 ด้าน ได้แก่ ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครู ซึ่งด้านการจัดการเรียนรู้ มีสาระความรู้ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ

ผู้ที่จะเป็นครูต้องผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนดดังนี้

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน มีสาระการฝึกทักษะบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา ฝึกปฏิบัติการวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลและนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้ มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ฝึกการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษา และดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานศึกษา และจัดทำโครงการงานทางวิชาการ

2. การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ มีสาระการฝึกทักษะดังนี้

- 2.1 การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- 2.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้
- 2.4 การเลือกใช้การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้
- 2.5 การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้
- 2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 2.7 การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 2.8 การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 2.9 การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้
- 2.10 การสัมมนาทางการศึกษา

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive
research) เพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอนใน
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตฝึกสอน ชั้นปีที่ 5 สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 19 คน อาจารย์พี่เลี้ยงของนิสิตฝึกสอน จำนวน 19 คน
และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่นิสิตฝึกสอนรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2,295 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่นิสิตฝึกสอนรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้
จำนวน 357 คน ซึ่งมีจำนวนที่เกินจากตาราง Determining Sample Size Form a Given Population
ของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างใน สุภาพ นัฏราภรณ์, 2551: 66) ที่ระบุขั้นต่ำ 330 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียนใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สุ่มห้องเรียนที่นิสิตฝึกสอน จากทั้งหมด 51 ห้อง ทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อควบคุมให้กลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับชั้นที่ใกล้เคียงกัน โดยสุ่มเฉพาะห้องเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่นิสิตฝึกสอนแต่ละคนรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ ภาคนละ 1 ห้อง ได้จำนวน 17 ห้อง (เนื่องจากมีนิสิตฝึกสอน 2 คน สอนในระดับชั้นประถมศึกษา)

2. สุ่มนักเรียนจาก 17 ห้อง มาห้องละ 21 คน โดยแต่ละห้องจะสุ่มนักเรียนด้วยวิธี systematic random sampling (every 2nd person selected) จากใบรายชื่อนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) มี 3 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับนิสิตฝึกสอน) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลการฝึกสอน เป็นลักษณะแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (check list) และแบบสอบถามปลายเปิด (open ended)

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดค่า คือ 5 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด 4 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง 3 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำ และ 1 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาและแนวทางการแก้ไข การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด (open ended)

2. แบบสอบถามสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับอาจารย์พี่เลี้ยง) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานอาจารย์พี่เลี้ยง สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลการสอน เป็นลักษณะแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (check list) และแบบสอบถามปลายเปิด (open ended)

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดค่า คือ 5 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด 4 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง 3 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำ และ 1 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำที่สุด

3. แบบสอบถามสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์นิสิตฝึกสอน สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับนักเรียน) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลการเรียน ลักษณะแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (check list) และแบบสอบถามปลายเปิด (open ended)

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนักเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดค่า คือ 5 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด 4 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง 3 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำ และ 1 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำที่สุด

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งได้ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสอบถามของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 112-129) และ ปนัดดา บุญตานนท์ (2545: 105-111) เพื่อทำความเข้าใจลักษณะของข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและแบ่งหัวข้อที่ศึกษา จากนั้นสร้างแบบสอบถามให้มีข้อคำถามครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา
2. นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับนิสิตฝึกสอน สาขาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีสาระการเรียนรู้ใกล้เคียงกับสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม อาจารย์พี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตฝึกสอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบความถูกต้องและความชัดเจนของแบบสอบถาม (face validity) และนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach (สุภาพ นิตราภรณ์, 2551: 90) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามของนิสิตฝึกสอน สาขาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์พี่เลี้ยงของนิสิตฝึกสอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ดังนี้ 0.96, 0.98 และ 0.86 ตามลำดับ แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นในระดับสูง จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม

1.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังโรงเรียนที่นิสิตไปฝึกสอน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากนิสิตฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยงและนักเรียนในการตอบแบบสอบถามสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปให้นิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ศึกษา ตอบแบบสอบถามสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอนเอง

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปให้อาจารย์พี่เลี้ยง และนักเรียนของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ศึกษา ทำการประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอนและอาจารย์นิสิตฝึกสอน

2. การสังเกตการณ์และเอกสารรายงานการประชุมประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารรายงานการประชุมเรื่องปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์พี่เลี้ยงและนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

2. สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคะแนนคำตอบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

กำหนดค่าคะแนน

5 หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด
4 หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง
3 หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำ
1 หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำที่สุด

กำหนดเกณฑ์แปลความหมายจากคะแนนค่าเฉลี่ยใช้วิธีการหาค่ากลาง (midpoint) ตามวิธีการของชูศรี วงศ์รัตนะ (2552: 24-25) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งนี้ เป็นการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล นำเสนอผลการวิจัยแบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์พี่เลี้ยงและนักเรียน

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

ตอนที่ 4 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

ตอนที่ 6 ความรู้ ความเข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาและแนวทางการแก้ไข การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อาจารย์พี่เลี้ยงและนักเรียน**

ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตฝึกสอน ชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 19 คน ทำการศึกษาเกี่ยวกับ เพศ อายุ และวิชาที่ฝึกสอน ผลการศึกษามีดังนี้

เพศ

นิสิตฝึกสอนส่วนใหญ่ (89.5%) เป็นเพศหญิง ที่เหลือเป็นเพศชาย ร้อยละ 10.5 (ตารางที่ 1)

อายุ

นิสิตฝึกสอน มีอายุตั้งแต่ 22-25 ปี มีอายุโดยเฉลี่ย 23.16 ปี มากกว่าหนึ่งในสาม (36.8%) อายุ 24 ปี ที่เหลืออายุ 22 ปี ร้อยละ 31.6 อายุ 23 ปี ร้อยละ 26.3 และอายุ 25 ปี ร้อยละ 5.3 (ตารางที่ 1)

วิชาที่ฝึกสอน

นิสิตฝึกสอน มากกว่าสองในสาม (68.4%) ฝึกสอนวิชางานบ้าน รองลงมาคือ วิชาขนมอบ และวิชางานประดิษฐ์ มีสัดส่วนเท่ากัน (10.5%) วิชาอาหารชาววังและวิชาอาหารไทย มีสัดส่วนเท่ากัน ร้อยละ 5.3 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตรศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(N=19)

ข้อมูลพื้นฐาน		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
หญิง		17	89.5
ชาย		2	10.5
รวม		19	100.0
อายุ			
22 ปี		6	31.6
23 ปี		5	26.3
24 ปี		7	36.8
25 ปี		1	5.3
รวม		19	100.0
μ = 23.16 ปี			
Mode = 24 ปี (N = 7 คน)			
Minimum = 22 ปี			
Maximum = 25 ปี			
วิชาที่ฝึกสอน			
งานบ้าน		13	68.4
ขนมอบ		2	10.5
งานประดิษฐ์		2	10.5
อาหารชาววัง		1	5.3
อาหารไทย		1	5.3
รวม		19	100.0

ข้อมูลพื้นฐานอาจารย์พี่เลี้ยง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อาจารย์พี่เลี้ยงที่ดูแลนิสิตฝึกสอน ทำการศึกษาเกี่ยวกับ เพศ อายุ วิชาที่สอน และหน้าที่ปฏิบัติอื่นๆ ผลการศึกษามีดังนี้

เพศ

อาจารย์พี่เลี้ยง เป็นเพศหญิงทั้งหมด 19 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 (ตารางที่ 2)

อายุ

อาจารย์พี่เลี้ยง มีอายุตั้งแต่ 26-59 ปี มีอายุโดยเฉลี่ย 50.26 ปี ทำการจัดกลุ่มอายุของอาจารย์พี่เลี้ยงเป็น 3 กลุ่ม พบว่า มากกว่าครึ่ง (57.9%) มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 26.3 และมีอายุระหว่าง 26-40 ปี ร้อยละ 15.8 (ตารางที่ 2)

วิชาที่สอน

วิชาที่อาจารย์พี่เลี้ยงสอน ส่วนใหญ่สอนวิชางานบ้าน (73.7%) รองลงมาคือ วิชางานประดิษฐ์ (21.1%) วิชาอาหารอบ (10.5%) ส่วนวิชาอาหารไทย วิชาขนมไทย วิชาอาหารชาววัง วิชาการประกอบอาหาร วิชาอาหารจากแป้ง และวิชาอาหารว่าง พบว่า มีสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 5.3 (ตารางที่ 2)

หน้าที่ปฏิบัติอื่นๆ

อาจารย์พี่เลี้ยง มากกว่าสองในห้า ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้น (42.1%) รองลงมาคือ งานธุรการ (31.6%) และงานวิชาการ (26.3%) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานอาจารย์พี่เลี้ยง

(N=19)		
ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	19	100.0
รวม	19	100.0
อายุ		
26-40 ปี	3	15.8
41-50 ปี	5	26.3
51 ปี ขึ้นไป	11	57.9
รวม	19	100.0
μ = 50.26 ปี		
Mode = 59 ปี (N = 3 คน)		
Minimum = 26 ปี		
Maximum = 59 ปี		
วิชาที่สอน¹		
วิชางานบ้าน	14	73.7
วิชางานประดิษฐ์	4	21.1
วิชาอาหารอบ	2	10.5
วิชาอาหารไทย	1	5.3
วิชาขนมไทย	1	5.3
วิชาอาหารชาววัง	1	5.3
วิชาการประกอบอาหาร	1	5.3
วิชาอาหารจากแป้ง	1	5.3
วิชาอาหารว่าง	1	5.3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(N=19)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
หน้าที่ปฏิบัติอื่นๆ		
ครูประจำชั้น	8	42.1
งานธุรการ	6	31.6
งานวิชาการ	5	26.3
รวม	19	100.0

หมายเหตุ: 'ระบุได้มากกว่า 1 วิชาที่สอน

ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 357 คน
 ทำการศึกษาเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลการศึกษามีดังนี้

เพศ

นักเรียนมากกว่าสองในสาม (67.5%) เป็นเพศหญิง ที่เหลือเป็นเพศชาย ร้อยละ 32.5
 (ตารางที่ 3)

อายุ

นักเรียนมีอายุตั้งแต่ 12-18 ปี มีอายุโดยเฉลี่ย 14.36 ปี ทำการจัดกลุ่มอายุของนักเรียน
 เป็น 3 กลุ่ม พบว่า สามในห้า (60.5%) มีอายุระหว่าง 12-14 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 15-17 ปี
 ร้อยละ 34.2 และมีอายุ 18 ปี ร้อยละ 5.3 (ตารางที่ 3)

ระดับชั้นเรียน

นักเรียนมากกว่าหนึ่งในสี่ (29.1%) ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รองลงมาคือ
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 23.0 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 18.5 มัธยมศึกษาปีที่ 3
 ร้อยละ 17.6 มัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสัดส่วนเท่ากัน ร้อยละ 5.9 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน

(n=357)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	241	67.5
ชาย	116	32.5
รวม	357	100.0
อายุ		
12-14 ปี	216	60.5
15-17 ปี	122	34.2
18 ปี	19	5.3
รวม	357	100.0
$\bar{X}$	= 14.36 ปี	
Mode	= 13 ปี (n = 110 คน)	
Minimum	= 12 ปี	
Maximum	= 18 ปี	
ระดับชั้นเรียน		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	82	23.0
มัธยมศึกษาปีที่ 2	104	29.1
มัธยมศึกษาปีที่ 3	63	17.6
มัธยมศึกษาปีที่ 4	21	5.9
มัธยมศึกษาปีที่ 5	66	18.5
มัธยมศึกษาปีที่ 6	21	5.9
รวม	357	100.0

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนที่เป็นกลุ่มประชากรในการศึกษาค้างนี้ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.39$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ในระดับสูง คือ กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจง่าย และมีความชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงาน เน้นด้านความรู้ และเน้นเจตคติต่อวิชากรรมศาสตร ($\mu=4.16$, $\mu=4.11$, $\mu=4.00$ และ $\mu=3.74$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ($\mu=2.68$) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 สมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำ จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำที่สุด จำนวน (ร้อยละ)		
1	กำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ที่ เข้าใจง่ายและมีความ ชัดเจน	6 (31.6)	10 (52.6)	3 (15.8)	-	-	4.16	.69
2	กำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้โดย เน้นด้านการปฏิบัติ และทักษะกระบวนการ การทำงาน	5 (26.3)	11 (57.9)	3 (15.8)	-	-	4.11	.66
3	กำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้โดย เน้นด้านความรู้	4 (21.1)	11 (57.9)	4 (21.1)	-	-	4.00	.67
4	กำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้โดย เน้นเจตคติต่อวิชา คุณธรรมศาสตร์	3 (15.8)	9 (47.4)	6 (31.6)	1 (5.3)	-	3.74	.81
5	ให้นักเรียนได้มี ส่วนร่วมในการ กำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้	1 (5.3)	3 (15.8)	9 (47.4)	1 (5.3)	5 (26.3)	2.68	1.20
รวมเฉลี่ย							3.39	.64

ด้านการกำหนดเนื้อหา

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดเนื้อหา ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.42$) เมื่อพิจารณา ในรายละเอียดพบว่า นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหาอยู่ในระดับสูง คือ เนื้อหา ที่สอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ เนื้อหาที่สอนเหมาะสมและเชื่อมโยงเข้ากับชีวิต ประจำวันของนักเรียน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอน เนื้อหาที่สอนทันสมัยและทัน ต่อเหตุการณ์ และเนื้อหาที่สอนมีความยืดหยุ่นเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ($\mu=4.47$, $\mu=4.37$, $\mu=4.26$, $\mu=3.95$ และ $\mu=3.63$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน ($\mu=2.95$) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 สมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้าน การกำหนด เนื้อหา	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1	เนื้อหาที่ท่านสอน สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การจัด การเรียนรู้	9 (47.4)	10 (52.6)	-	-	-	4.47	.51
2	เนื้อหาที่ท่านสอน เหมาะสมและเชื่อมโยง เข้ากับชีวิต ประจำวันของ นักเรียน	7 (36.8)	12 (63.2)	-	-	-	4.37	.50
3	ท่านศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมเกี่ยวกับ เนื้อหาที่จะสอน	7 (36.8)	10 (52.6)	2 (10.5)	-	-	4.26	.65
4	เนื้อหาที่ท่านสอน ทันสมัยและทันต่อ เหตุการณ์	2 (10.5)	14 (73.7)	3 (15.8)	-	-	3.95	.52
5	เนื้อหาที่ท่านสอนมี ความยืดหยุ่นเพื่อให้ นักเรียนได้เลือกเรียน ตามความสนใจ	5 (15.8)	10 (52.6)	2 (10.5)	4 (21.1)	-	3.63	1.01
6	ท่านให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมใน การกำหนด เนื้อหาที่จะเรียน	2 (10.5)	5 (26.3)	5 (26.3)	4 (21.1)	3 (15.8)	2.95	1.27
รวมเฉลี่ย							4.42	.42

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.66$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับสูง โดย 3 ลำดับแรก คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และยอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.47$) มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน และเสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.37$) และ 3 ลำดับท้าย คือ ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน ($\mu=3.74$) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนานักเรียนทางร่างกาย ตรวจสอบความปลอดภัยของสื่อเพื่อป้องกันเหตุขัดข้องก่อนทำการสอนจริง และจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ปลูกเร้าและจูงใจให้แก่ นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=3.53$) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง ($\mu=3.32$) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนได้ลงมือ ปฏิบัติจริง	11 (57.9)	6 (31.6)	2 (10.5)	-	-	4.47	.70
1	ยอมรับนักเรียนว่ามี ความสามารถที่จะ พัฒนาตนเองได้	10 (52.6)	8 (42.1)	1 (5.3)	-	-	4.47	.61
3	มีปฏิสัมพันธ์กับ นักเรียนในชั้นเรียน อย่างมีความสุขและ สนุกสนาน	9 (47.4)	8 (42.1)	2 (10.5)	-	-	4.37	.68
3	เสริมแรงบวกให้ นักเรียนเกิดการเรียน รู้ที่ดีขึ้น	7 (36.8)	12 (63.2)	-	-	-	4.37	.50
5	ใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้ แสดงออกและมี ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนด้วยกันเอง และนักเรียนกับครู	7 (36.8)	11 (57.9)	1 (5.3)	-	-	4.32	.58
6	รู้จักนักเรียนเป็นราย กลุ่ม	6 (31.6)	12 (63.2)	1 (5.3)	-	-	4.26	.56
7	ใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้ สร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง	6 (31.6)	11 (57.9)	2 (10.5)	-	-	4.21	.63

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
8	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนใช้ทักษะ กระบวนการคิด	5 (26.3)	11 (57.9)	3 (15.8)	-	-	4.11	.66
8	ช่วยพัฒนาความ สามารถในการเรียนรู้ ของนักเรียนได้อย่าง เต็มที่	4 (21.1)	13 (68.4)	2 (10.5)	-	-	4.11	.57
8	มีความรู้และความ เข้าใจในการใช้สื่อ ต่างๆ เป็นอย่างดี	3 (15.8)	15 (78.9)	1 (5.3)	-	-	4.11	.46
11	รู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	6 (31.6)	8 (42.1)	4 (21.1)	1 (5.3)	-	4.00	.88
11	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย	4 (21.1)	11 (57.9)	4 (21.1)	-	-	4.00	.67
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนานักเรียนทาง สังคม	3 (15.8)	12 (63.2)	4 (21.1)	-	-	3.95	.62
13	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความรู้เดิม กับความรู้ใหม่	2 (10.5)	14 (73.7)	3 (15.8)	-	-	3.95	.52
13	วางแผนเรื่องของ ระยะเวลาที่เหมาะสม ในการใช้สื่อต่างๆ	1 (5.3)	16 (84.2)	2 (10.5)	-	-	3.95	.41

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
16	ให้อิสระแก่นักเรียน เลือกแหล่งข้อมูล เพื่อศึกษาค้นคว้า หาความรู้	3 (15.8)	13 (68.4)	2 (10.5)	-	1 (5.3)	3.89	.88
16	สอดแทรกคุณธรรม และจริยธรรมใน กิจกรรมการเรียนรู้	2 (10.5)	13 (68.4)	4 (21.1)	-	-	3.89	.57
18	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนานักเรียนทาง สติปัญญา	2 (10.5)	12 (63.2)	5 (26.3)	-	-	3.84	.60
18	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนานักเรียนทาง อารมณ์	2 (10.5)	12 (63.2)	5 (26.3)	-	-	3.84	.60
18	มีศิลปะในการถ่ายทอด ความรู้	4 (21.1)	8 (42.1)	7 (36.8)	-	-	3.84	.77
21	ให้นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความสนใจของ นักเรียน	3 (15.8)	11 (57.9)	4 (21.1)	-	1 (5.3)	3.79	.92
21	ให้นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม กับวัยของนักเรียน	2 (10.5)	13 (68.4)	3 (15.8)	-	1 (5.3)	3.79	.86
21	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการสร้าง เจตคติทางคหกรรม ศาสตร์	3 (15.8)	9 (47.4)	7 (36.8)	-	-	3.79	.71

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
21	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง	1 (5.3)	13 (68.4)	5 (26.3)	-	-	3.79	.54
25	ให้นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความถนัดและ ความสามารถของ นักเรียน	2 (10.5)	12 (63.2)	4 (21.1)	-	1 (5.3)	3.74	.87
26	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนานักเรียนทาง ร่างกาย	-	11 (57.9)	7 (36.8)	1 (5.3)	-	3.53	.61
26	ตรวจสอบความ ปลอดภัยของสื่อเพื่อ ป้องกันเหตุขัดข้อง ก่อนทำการสอนจริง	1 (5.3)	8 (42.1)	10 (52.6)	-	-	3.53	.61
26	จัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ปลูกเร้า และจูงใจให้แก่ นักเรียน	1 (5.3)	8 (42.1)	10 (52.6)	-	-	3.53	.61
29	ทดลองใช้สื่อ ก่อนการสอนจริง	1 (5.3)	5 (26.3)	12 (63.2)	1 (5.3)	-	3.32	.67
รวมเฉลี่ย							3.66	.55

ด้านการวัดและประเมินผล

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.53$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับสูงที่สุดเป็นลำดับแรก คือ ดำเนินการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ และใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.53$) รองลงมา มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ ใช้วิธีการรายงานผลการทำกิจกรรมหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียนเพื่อวัดและประเมินผล ใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน ใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน ใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียน ดำเนินการวัดและประเมินผลในระหว่างการจัดการเรียนรู้ และสังเกต วัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.47, \mu=4.42, \mu=4.32, \mu=4.26, \mu=4.16$ และ $\mu=3.89$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อวัดและประเมินผล ดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนรู้ และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ($\mu=3.21, \mu=3.11$ และ $\mu=2.58$ ตามลำดับ) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการวัด และ ประเมินผล	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำ จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำที่สุด จำนวน (ร้อยละ)		
1	ดำเนินการวัดและ ประเมินผลหลัง การจัดการเรียนรู้	10 (52.6)	9 (47.4)	-	-	-	4.53	.51
1	ใช้วิธีการสังเกตเพื่อ วัดและประเมินผล	10 (52.6)	9 (47.4)	-	-	-	4.53	.51
3	ใช้วิธีการรายงานผล การทำกิจกรรมหรือ การนำเสนอผลงาน ของนักเรียนเพื่อวัด และประเมินผล	12 (63.2)	6 (31.6)	-	-	1 (5.3)	4.47	.96
4	ใช้การวัดและประ เมินผลโดยใช้ผล งานของนักเรียน	8 (42.1)	11 (57.9)	-	-	-	4.42	.51
5	ใช้เกณฑ์การวัดและ ประเมินผลที่มีความ เหมาะสมกับระดับ ความสามารถของ นักเรียน	6 (31.6)	13 (68.4)	-	-	-	4.32	.48
6	ใช้การวัดและประ เมินผลวิธีการทำงาน ของนักเรียน	6 (31.6)	12 (63.2)	1 (5.3)	-	-	4.26	.56
7	ดำเนินการวัดและ ประเมินผลในระหว่าง การจัดการเรียนรู้	6 (31.6)	10 (52.6)	3 (15.8)	-	-	4.16	.69
8	สังเกต วัดและประ เมินผลพัฒนาการของ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	2 (10.5)	13 (68.4)	4 (21.1)	-	-	3.89	.57

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการวัด และ ประเมินผล	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำ จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำที่สุด จำนวน (ร้อยละ)		
9	ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อ วัดและประเมินผล	1 (5.3)	6 (31.6)	9 (47.4)	2 (10.5)	1 (5.3)	3.21	.92
10	ดำเนินการวัดและ ประเมินผลก่อน การจัดการเรียนรู้	1 (5.3)	4 (21.1)	11 (57.9)	2 (10.5)	1 (5.3)	3.11	.88
11	ให้นักเรียนได้มีส่วน ร่วมในการวัดและ ประเมินผล	-	4 (21.1)	7 (36.8)	4 (21.1)	4 (21.1)	2.58	1.07
รวมเฉลี่ย							3.53	.81

**สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

ผลการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนโดยรวม มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.75$)

ภาพรวมของสมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.42$, $\mu=3.66$ และ $\mu=3.53$ ตามลำดับ) ส่วนสมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.39$) (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(N=19)

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	μ	σ	ระดับสมรรถนะ
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	3.39	.64	ปานกลาง
ด้านการกำหนดเนื้อหา	4.42	.42	สูง
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.66	.55	สูง
ด้านการวัดและประเมินผล	3.53	.81	สูง
รวม	3.75	.85	สูง

ตอนที่ 3 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน

สาขาศึกษาศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยงที่เป็นกลุ่มประชากรในการศึกษาค้างนี้ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.74$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ในระดับสูง คือ นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงาน นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านความรู้ และเน้นเจตคติต่อวิชาศึกษาศาสตร์ ($\mu=4.47$, $\mu=4.32$, $\mu=4.26$ และ $\mu=3.89$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ($\mu=3.00$) (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 สมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง
(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำ จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำที่สุด จำนวน (ร้อยละ)		
1	นิสิตฝึกสอนกำหนด วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ โดยเน้นด้าน การปฏิบัติและทักษะ กระบวนการทำงาน	10 (52.6)	8 (42.1)	1 (5.3)	-	-	4.47	.61
2	นิสิตฝึกสอนกำหนด วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ ที่เข้าใจง่ายและ มีความชัดเจน	6 (31.6)	13 (68.4)	-	-	-	4.32	.48
3	นิสิตฝึกสอนกำหนด วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ โดยเน้นด้านความรู้	7 (36.8)	10 (52.6)	2 (10.5)	-	-	4.26	.65
4	นิสิตฝึกสอนกำหนด วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ โดยเน้นเจตคติต่อ วิชาคหกรรมศาสตร์	5 (26.3)	7 (36.8)	7 (36.8)	-	-	3.89	.81
5	นิสิตฝึกสอนให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการกำหนด วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้	2 (10.5)	5 (26.3)	6 (31.6)	3 (15.8)	3 (15.8)	3.00	1.25
รวมเฉลี่ย							3.74	.69

ด้านการกำหนดเนื้อหา

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดเนื้อหา ตามการรับรู้ของอาจารย์ที่เลี้ยงพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu=4.53$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหาอยู่ในระดับสูง ที่สุดเป็นลำดับแรก คือ เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.63$) รองลงมา มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนเหมาะสมและ เชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวันของนักเรียน เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ นิสิตฝึกสอนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอน และเนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนมีความ ยืดหยุ่นเพื่อให้ให้นักเรียน ได้เลือกเรียนตามความสนใจ ($\mu=4.42$, $\mu=4.26$, $\mu=4.21$ และ $\mu=3.63$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ นิสิตฝึกสอน ให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการ กำหนดเนื้อหาที่จะเรียน ($\mu=3.42$) (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 สมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของอาจารย์ที่เลี้ยง

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้าน การกำหนด เนื้อหา	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1	เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้	12 (63.2)	7 (36.8)	-	-	-	4.63	.50
2	เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนเหมาะสมและ เชื่อมโยงเข้ากับชีวิต ประจำวันของ นักเรียน	8 (42.1)	11 (57.9)	-	-	-	4.42	.51
3	เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนทันสมัยและทัน ต่อเหตุการณ์	7 (36.8)	10 (52.6)	2 (10.5)	-	-	4.26	.65
4	นิสิตฝึกสอนศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยว กับเนื้อหาที่จะสอน	7 (36.8)	9 (47.4)	3 (15.8)	-	-	4.21	.71
5	เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนมีความยืดหยุ่น เพื่อให้นักเรียนได้ เลือกเรียนตามความ สนใจ	4 (21.1)	8 (42.1)	3 (15.8)	4 (21.1)	-	3.63	1.07
6	นิสิตฝึกสอนให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการกำหนดเนื้อหา ที่จะเรียน	3 (15.8)	7 (36.8)	5 (26.3)	3 (15.8)	1 (5.3)	3.42	1.12
รวมเฉลี่ย							4.53	.39

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของอาจารย์ที่เลี้ยงพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.79$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับสูงที่สุด คือ นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและนิสิตฝึกสอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน ($\mu=4.63$ และ $\mu=4.53$) ที่เหลือมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง โดย 3 ลำดับแรก คือ นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างหลากหลายและนิสิตฝึกสอนยอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.37$) นิสิตฝึกสอนใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นิสิตฝึกสอนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้สื่อต่างๆ เป็นอย่างดี นิสิตฝึกสอนใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเองและนักเรียนกับครูและนิสิตฝึกสอนเสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.32$) นิสิตฝึกสอนรู้จักนักเรียนเป็นรายกลุ่มและนิสิตฝึกสอนช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.26$) และ 3 ลำดับท้าย คือ นิสิตฝึกสอนจัดสิ่งแวดล้อมบรรยากาศที่ปลูกเร้าและสนใจให้แก่แก่นักเรียนและนิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติทางคหกรรมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=3.74$) นิสิตฝึกสอนตรวจสอบความปลอดภัยของสื่อเพื่อป้องกันเหตุขัดข้องก่อนทำการสอนจริงและนิสิตฝึกสอนสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=3.63$) และนิสิตฝึกสอนทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง ($\mu=3.53$) (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของอาจารย์ที่เลี้ยง

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนได้ลงมือ ปฏิบัติจริง	12 (63.2)	7 (36.8)	-	-	-	4.63	.50
2	นิสิตฝึกสอนมี ปฏิสัมพันธ์กับ นักเรียนในชั้นเรียน อย่างมีความสุขและ สนุกสนาน	10 (52.6)	9 (47.4)	-	-	-	4.53	.51
3	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย	8 (42.1)	10 (52.6)	1 (5.3)	-	-	4.37	.60
3	นิสิตฝึกสอนยอมรับ นักเรียนว่ามีความ สามารถที่จะพัฒนา ตนเองได้	8 (42.1)	10 (52.6)	1 (5.3)	-	-	4.37	.60
5	นิสิตฝึกสอนใช้ กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง	9 (47.4)	7 (36.8)	3 (15.8)	-	-	4.32	.75
5	นิสิตฝึกสอนมีความรู้ และความเข้าใจใน การใช้สื่อต่างๆ เป็นอย่างดี	8 (42.1)	9 (47.4)	2 (10.5)	-	-	4.32	.67

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
5	นิสิตฝึกสอนใช้ กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้ แสดงออกและมี ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนด้วยกันเอง และนักเรียนกับครู	7 (36.8)	11 (57.9)	1 (5.3)	-	-	4.32	.58
5	นิสิตฝึกสอนเสริมแรง บวกให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น	7 (36.8)	11 (57.9)	1 (5.3)	-	-	4.32	.58
9	นิสิตฝึกสอนรู้จัก นักเรียนเป็นรายกลุ่ม	8 (42.1)	8 (42.1)	3 (15.8)	-	-	4.26	.73
9	นิสิตฝึกสอนช่วย พัฒนาความสามารถ ในการเรียนรู้ของ นักเรียนได้อย่างเต็มที่	7 (36.8)	10 (52.6)	2 (10.5)	-	-	4.26	.65
11	นิสิตฝึกสอนวางแผน เรื่องของระยะเวลาที่ เหมาะสมในการใช้ สื่อต่างๆ	6 (31.6)	11 (57.9)	2 (10.5)	-	-	4.21	.63
11	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ พัฒนานักเรียนทาง สติปัญญา	4 (78.9)	15 (78.9)	-	-	-	4.21	.42
13	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ พัฒนานักเรียนทาง สังคม	4 (21.1)	14 (73.7)	1 (5.3)	-	-	4.16	.50

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
14	นิสิตฝึกสอนให้ นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม กับวัยของนักเรียน	5 (26.3)	11 (57.9)	3 (15.8)	-	-	4.11	.66
14	นิสิตฝึกสอนรู้จักนัก เรียนเป็นรายบุคคล	5 (26.3)	11 (57.9)	3 (15.8)	-	-	4.11	.66
14	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง	4 (21.1)	13 (68.4)	2 (10.5)	-	-	4.11	.57
17	นิสิตฝึกสอนให้อิสระ แก่นักเรียนเลือก แหล่งข้อมูลเพื่อศึกษา ค้นคว้าหาความรู้	6 (31.6)	10 (52.6)	1 (5.3)	2 (10.5)	-	4.05	.91
17	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความรู้เดิม กับความรู้ใหม่	4 (21.1)	12 (63.2)	3 (15.8)	-	-	4.05	.62
17	นิสิตฝึกสอนมีศิลปะ ในการถ่ายทอด ความรู้	3 (15.8)	14 (73.7)	2 (10.5)	-	-	4.05	.52
17	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนใช้ทักษะ กระบวนการคิด	2 (10.5)	16 (84.2)	1 (5.3)	-	-	4.05	.41

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
21	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนานักเรียนทาง ร่างกาย	3 (15.8)	14 (73.7)	1 (5.3)	1 (5.3)	-	4.00	.67
22	นิสิตฝึกสอนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนานักเรียนทาง อารมณ์	4 (21.1)	12 (63.2)	1 (5.3)	2 (10.5)	-	3.95	.85
23	นิสิตฝึกสอนให้ นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความถนัดและ ความสามารถของ นักเรียน	4 (21.1)	11 (57.9)	2 (10.5)	2 (10.5)	-	3.89	.88
24	นิสิตฝึกสอนให้ นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความสนใจ ของนักเรียน	3 (15.8)	12 (63.2)	2 (10.5)	2 (10.5)	-	3.84	.83
25	นิสิตฝึกสอนจัดสิ่ง แวดล้อมบรรยากาศ ที่ปลูกเร้า และจูงใจ ให้นักเรียน	2 (10.5)	10 (52.6)	7 (36.8)	-	-	3.74	.65
25	นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติ ทางคหกรรมศาสตร์	1 (5.3)	12 (63.2)	6 (31.6)	-	-	3.74	.56

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนรู้	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
27	นิสิตฝึกสอนตรวจ สอบความปลอดภัย ของสื่อเพื่อป้องกัน เหตุขัดข้องก่อนทำ การสอนจริง	3 (15.8)	8 (42.1)	6 (31.6)	2 (10.5)	-	3.63	.90
27	นิสิตฝึกสอนสอด แทรกคุณธรรมและ จริยธรรมในกิจกรรม การเรียนรู้	2 (10.5)	8 (42.1)	9 (47.4)	-	-	3.63	.68
29	นิสิตฝึกสอนทดลอง ใช้สื่อก่อนการสอน จริง	2 (10.5)	8 (42.1)	7 (36.8)	2 (10.5)	-	3.53	.84
รวมเฉลี่ย							3.79	.61

ด้านการวัดและประเมินผล

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของอาจารย์ที่เลี้ยงพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.87$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับสูงที่สุด คือ นิสิตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน ($\mu=4.63$) นิสิตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียนและนิสิตฝึกสอนดำเนินการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.53$) รองลงมา มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการรายงานผลการทำกิจกรรมหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียนเพื่อวัดและประเมินผล นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล นิสิตฝึกสอนใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน ($\mu=4.42$, $\mu=4.37$ และ $\mu=4.16$ ตามลำดับ) และนิสิตฝึกสอนดำเนินการวัดและประเมินผลในระหว่างการจัดการเรียนรู้ และนิสิตฝึกสอนสังเกต วัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

($\mu=4.11$) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ นิสิตฝึกสอนดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนรู้ นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล และนิสิตฝึกสอนใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อวัดและประเมินผล ($\mu=3.42$, $\mu=3.32$ และ $\mu=2.79$ ตามลำดับ) (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

(N=19)

ลำดับที่	ด้านการวัดและประเมินผล	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	สูง จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำ จำนวน (ร้อยละ)	ต่ำที่สุด จำนวน (ร้อยละ)		
1	นิสิตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน	13 (68.4)	5 (26.3)	1 (5.3)	-	-	4.63	.60
2	นิสิตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียน	11 (57.9)	7 (36.8)	1 (5.3)	-	-	4.53	.61
2	นิสิตฝึกสอนดำเนินการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้	11 (57.9)	7 (36.8)	1 (5.3)	-	-	4.53	.61
4	นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการรายงานผลการทำกิจกรรมหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียนเพื่อวัดและประเมินผล	9 (47.4)	9 (47.4)	1 (5.3)	-	-	4.42	.61
5	นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล	8 (42.1)	10 (52.6)	1 (5.3)	-	-	4.37	.60

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(N=19)

ลำดับ ที่	ด้านการวัดและ ประเมินผล	ระดับสมรรถนะ					μ	σ
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
6	นิสิตฝึกสอนใช้ เกณฑ์การวัดและ ประเมินผลที่มีความ เหมาะสมกับระดับ ความสามารถของ นักเรียน	5 (26.3)	12 (63.2)	2 (10.5)	-	-	4.16	.60
7	นิสิตฝึกสอนดำเนิน การวัดและประเมิน ผลในระหว่างการจัด การเรียนรู้	5 (26.3)	12 (63.2)	1 (5.3)	1 (5.3)	-	4.11	.74
7	นิสิตฝึกสอนสังเกต วัดและประเมินผล พัฒนาการของ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4 (21.1)	13 (68.4)	2 (10.5)	-	-	4.11	.57
9	นิสิตฝึกสอนดำเนิน การวัดและประเมิน ผล ก่อนการจัด การเรียนรู้	2 (10.5)	8 (42.1)	6 (31.6)	2 (10.5)	1 (5.3)	3.42	1.02
10	นิสิตฝึกสอนให้ นักเรียนได้มีส่วน ร่วมในการวัดและ ประเมินผล	-	8 (42.1)	9 (47.4)	2 (10.5)	-	3.32	.67
11	นิสิตฝึกสอนใช้วิธี การสัมภาษณ์เพื่อวัด และประเมินผล	2 (10.5)	2 (10.5)	9 (47.4)	2 (10.5)	4 (21.1)	2.79	1.23
รวมเฉลี่ย							3.87	.50

**สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมของนิสิตฝึกสอน
สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง**

ผลการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยรวม มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.98$)

ภาพรวมของสมรรถนะด้านการกำหนดเนื้อหา มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu=4.53$) ส่วนด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.87$, $\mu=3.79$ และ $\mu=3.74$ ตามลำดับ) (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมของนิสิตฝึกสอน
สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง
(N=19)

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	μ	σ	ระดับสมรรถนะ
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	3.74	.69	สูง
ด้านการกำหนดเนื้อหา	4.53	.39	สูงที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.79	.61	สูง
ด้านการวัดและประเมินผล	3.87	.50	สูง
รวม	3.98	.79	สูง

**สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง**

ผลการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงโดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.75$ และ $\mu=3.98$)

ภาพรวมของสมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.39$) และอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.74$) ด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.42$) และอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu=4.53$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.66$ และ $\mu=3.79$) และ ($\mu=3.53$ และ $\mu=3.87$) (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 สรุปสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

สมรรถนะ ในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	นิสิตฝึกสอน (N=19)			อาจารย์พี่เลี้ยง (N=19)		
	μ	σ	ระดับ สมรรถนะ	μ	σ	ระดับ สมรรถนะ
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้	3.39	.64	ปานกลาง	3.74	.69	สูง
ด้านการกำหนดเนื้อหา	4.42	.42	สูง	4.53	.39	สูงที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.66	.55	สูง	3.79	.61	สูง
ด้านการวัดและประเมินผล	3.53	.81	สูง	3.87	.50	สูง
รวมเฉลี่ย	3.75	.85	สูง	3.98	.79	สูง

ตอนที่ 4 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาศึกษาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียน

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้
ของนักเรียนพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด
พบว่า 3 ลำดับแรก คือ อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนและเพื่อนในชั้นเรียนอย่าง
มีความสุขและสนุกสนาน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X}=4.51$) รองลงมา มีสมรรถนะอยู่ใน
ระดับสูง คือ อาจารย์นิสิตฝึกสอนฝึกนักเรียนให้ทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ($\bar{X}=4.39$) อาจารย์
นิสิตฝึกสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการอภิปรายและ
ร่วมแสดงความคิดเห็น และนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เกิด
ความรู้และความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.38$) และ 3 ลำดับท้าย คือ นักเรียนได้มีส่วนร่วม
ในการวางแผนการเรียนการสอนร่วมกับอาจารย์นิสิตฝึกสอน นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง
การเรียนรู้ที่หลากหลาย และอาจารย์นิสิตฝึกสอนสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปใน
บทเรียน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.86$, $\bar{X}=3.80$ และ $\bar{X}=3.58$ ตามลำดับ) (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน

สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียน

(n=357)

ลำดับที่	สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์นิสิตฝึกสอน	ระดับสมรรถนะ					$\bar{X}$	S.D.
		สูงที่สุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1	อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนและเพื่อนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน	233 (65.3)	79 (22.1)	38 (10.6)	7 (2.0)	-	4.51	.76
2	อาจารย์นิสิตฝึกสอนฝึกนักเรียนให้ทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม	199 (55.7)	106 (29.7)	45 (12.6)	5 (1.4)	2 (0.6)	4.39	.80
3	อาจารย์นิสิตฝึกสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการอภิปรายและร่วมแสดงความคิดเห็น	194 (54.3)	114 (31.9)	41 (11.5)	8 (2.2)	-	4.38	.78
3	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เกิดความรู้และความสามารถ	185 (51.8)	126 (35.3)	41 (11.5)	5 (1.1)	-	4.38	.74
5	นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนไปใช้กับชีวิตประจำวัน	183 (51.3)	123 (34.5)	42 (11.8)	7 (2.0)	2 (0.6)	4.34	.80

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n=357)

ลำดับ ที่	สมรรถนะในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของ อาจารย์นิสิตฝึกสอน	ระดับสมรรถนะ					$\bar{X}$	S.D.
		สูง ที่สุด	สูง	ปาน กลาง	ต่ำ	ต่ำ ที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
6	อาจารย์นิสิตฝึกสอน เปิดโอกาสให้นัก เรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีการเคลื่อนไหว ร่างกาย	168 (47.1)	120 (33.6)	58 (16.2)	11 (3.1)	-	4.25	.84
6	เนื้อหาที่อาจารย์นิสิต ฝึกสอนสอนทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์	151 (42.3)	155 (43.4)	40 (11.2)	10 (2.8)	1 (0.3)	4.25	.78
8	นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่หลากหลาย	146 (40.9)	153 (42.9)	55 (15.4)	2 (0.6)	1 (0.3)	4.24	.75
9	อาจารย์นิสิตฝึกสอน ฝึกนักเรียนให้สร้าง ความรู้ด้วยตนเอง	137 (38.4)	152 (42.6)	64 (17.9)	3 (0.8)	1 (0.3)	4.18	.77
10	อาจารย์นิสิตฝึกสอน ฝึกนักเรียนให้คิด อย่างเป็นระบบ	119 (33.3)	176 (49.3)	53 (14.8)	8 (2.2)	1 (0.3)	4.13	.76
11	อาจารย์นิสิตฝึกสอน เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการประเมินผล งานของตนเองและ สมาชิกในกลุ่ม	132 (37.0)	145 (40.6)	66 (18.5)	12 (3.4)	2 (0.6)	4.10	.86

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n=357)

ลำดับ ที่	สมรรถนะในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของ อาจารย์นิสิตฝึกสอน	ระดับสมรรถนะ					$\bar{X}$	S.D.
		สูง ที่สุด	สูง	ปาน กลาง	ต่ำ	ต่ำ ที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
12	อาจารย์นิสิตฝึกสอน ให้นักเรียนสรุป ความรู้ที่ค้นพบได้ ด้วยตนเอง	115 (32.2)	164 (45.9)	71 (19.9)	6 (1.7)	1 (0.3)	4.08	.78
13	นักเรียนรู้สึกว่าตนเอง มีคุณค่า มีความมั่นใจ ในตนเองที่จะร่วมทำ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	110 (30.8)	173 (48.5)	59 (16.5)	13 (3.6)	2 (0.6)	4.05	.82
14	อาจารย์นิสิตฝึกสอน เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีการแสดงบทบาท สมมติ	147 (41.2)	112 (31.4)	71 (19.9)	20 (5.6)	7 (2.0)	4.04	1.01
14	อาจารย์นิสิตฝึกสอน เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการวัดและ ประเมินผล	120 (33.6)	153 (42.9)	68 (19.0)	11 (3.1)	5 (1.4)	4.04	.88
16	นักเรียนได้อิสระ ในการตัดสินใจเลือก แหล่งข้อมูลเพื่อที่ ศึกษาค้นคว้าหา ความรู้	122 (34.2)	145 (40.6)	66 (18.5)	20 (5.6)	4 (1.1)	4.01	.92

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n=357)

ลำดับ ที่	สมรรถนะในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของ อาจารย์นิสิตฝึกสอน	ระดับสมรรถนะ					$\bar{X}$	S.D.
		สูง ที่สุด	สูง	ปาน กลาง	ต่ำ	ต่ำ ที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
16	นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม กับวัยของนักเรียน	109 (30.5)	159 (44.5)	72 (20.2)	16 (4.5)	16 (0.3)	4.01	.85
18	อาจารย์นิสิตฝึกสอน จัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ปลูกเร้า และสนใจในกิจกรรม การเรียนการสอน	108 (30.3)	153 (42.9)	75 (21.0)	20 (5.6)	1 (0.3)	3.97	.87
19	เนื้อหาที่อาจารย์นิสิต ฝึกสอนสอนมีความ ยืดหยุ่น นักเรียน สามารถเลือกเรียนได้ ตามความสนใจ	96 (26.9)	165 (46.2)	80 (22.4)	13 (3.6)	3 (0.8)	3.95	.85
19	นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความสนใจของ นักเรียน	96 (26.9)	163 (45.7)	83 (23.2)	13 (3.6)	2 (0.6)	3.95	.84
21	นักเรียนได้เลือก กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความถนัดและ ความสามารถของ นักเรียน	100 (28.0)	151 (42.3)	90 (25.2)	14 (3.9)	2 (0.6)	3.93	.86

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n=357)

ลำดับ ที่	สมรรถนะในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของ อาจารย์นิสิตฝึกสอน	ระดับสมรรถนะ					$\bar{X}$	S.D.
		สูง ที่สุด	สูง	ปาน กลาง	ต่ำ	ต่ำ ที่สุด		
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
22	นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการวางแผนการ เรียนการสอนร่วมกับ อาจารย์นิสิตฝึกสอน	82 (23.0)	170 (47.6)	86 (24.1)	12 (3.4)	7 (2.0)	3.86	.86
23	นักเรียนศึกษาค้นคว้า จากแหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลาย	75 (21.0)	161 (45.1)	99 (27.7)	20 (5.6)	2 (0.6)	3.80	.85
24	อาจารย์นิสิตฝึกสอน สอดแทรกคุณธรรม และจริยธรรมเข้าไป ในบทเรียน	55 (15.4)	135 (37.8)	136 (38.1)	25 (7.0)	6 (1.7)	3.58	.90
รวมเฉลี่ย							4.10	.65

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง ดังต่อไปนี้

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนด
วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนด
วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยรวมและรายข้อตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนกับการรับรู้
ของอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า นิสิตฝึกสอนมีการรับรู้ต่ำกว่าอาจารย์พี่เลี้ยงทุกประเด็น ซึ่งโดยรวม
มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง ($\mu=3.39$ และ $\mu=3.74$) ส่วนรายข้อมีสมรรถนะ
อยู่ในระดับสูง คือ กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน ($\mu=4.16$
และ $\mu=4.32$) กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการ
การทำงาน ($\mu=4.11$ และ $\mu=4.47$) กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านความรู้
($\mu=4.00$ และ $\mu=4.26$) และกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นเจตคติต่อวิชาเกษตร
ศาสตร ($\mu=3.74$ และ $\mu=3.89$) ส่วนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัด
การเรียนรู้ มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=2.68$ และ $\mu=3.00$) (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนด
วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	นิสิตฝึกสอน (N=19)		อาจารย์พี่เลี้ยง (N=19)	
	μ	σ	μ	σ
1. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจง่าย และมีความชัดเจน	4.16	.69	4.32	.48
2. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้น ด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงาน	4.11	.66	4.47	.61
3. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้น ด้านความรู้	4.00	.67	4.26	.65
4. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้น เจตคติต่อวิชาเกษตรศาสตร	3.74	.81	3.89	.81
5. ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้	2.68	1.20	3.00	1.25
รวมเฉลี่ย	3.39	.64	3.74	.69

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนดเนื้อหาตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนกับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า โดยรวมนิสิตฝึกสอนมีการรับรู้ต่ำกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงและระดับสูงที่สุด ($\mu=4.42$ และ $\mu=4.53$) ส่วนรายชื่อนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้เท่ากัน คือ เนื้อหาที่สอนมีความยืดหยุ่นเพื่อให้ นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.63$) ส่วนการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนสูงกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง คือ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.26$ และ $\mu=4.21$) และนิสิตฝึกสอนมีการรับรู้ต่ำกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง คือ เนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงและระดับสูงที่สุด ($\mu=4.47$ และ $\mu=4.63$) เนื้อหาที่สอนเหมาะสมเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวันของนักเรียน และทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.37$ และ $\mu=4.42$) และ ($\mu=3.95$ และ $\mu=4.26$) ส่วนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=2.95$ และ $\mu=3.42$) (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการกำหนด
เนื้อหาตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านการกำหนด เนื้อหา	นิสิตฝึกสอน (N=19)		อาจารย์พี่เลี้ยง (N=19)	
	μ	σ	μ	σ
1. เนื้อหาที่สอนมีความยืดหยุ่นเพื่อให้ให้นักเรียนได้ เลือกเรียนตามความสนใจ	3.63	1.01	3.63	1.07
2. ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอน	4.26	.65	4.21	.71
3. เนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้	4.47	.51	4.63	.50
4. เนื้อหาที่สอนเหมาะสมและเชื่อมโยงเข้ากับชีวิต ประจำวันของนักเรียน	4.37	.50	4.42	.51
5. เนื้อหาที่สอนทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์	3.95	.52	4.26	.65
6. ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา ที่จะเรียน	2.95	1.27	3.42	1.12
รวมเฉลี่ย	4.42	.42	4.53	.39

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน ศึกษาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนกับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า โดยรวมนิสิตฝึกสอนมีการรับรู้ต่ำกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.66$ และ $\mu=3.79$) ส่วนรายชื่อนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้เท่ากัน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยตนเองและนักเรียนกับครู ($\mu=4.32$) และรู้จักนักเรียนเป็นรายกลุ่ม ($\mu=4.26$)

การรับรู้ของนิสิตฝึกสอนสูงกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงทั้งหมด คือ ยอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ($\mu=4.47$ และ $\mu=4.37$) เสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ($\mu=4.37$ และ $\mu=4.32$) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการคิด ($\mu=4.11$ และ $\mu=4.05$) สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu=3.89$ และ $\mu=3.63$) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติทางคหกรรมศาสตร์ ($\mu=3.79$ และ $\mu=3.74$)

ส่วนนิสิตฝึกสอนมีการรับรู้ต่ำกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงและสูงที่สุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง ($\mu=4.47$ และ $\mu=4.63$) และมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน ($\mu=4.37$ และ $\mu=4.53$) ส่วนทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลางและสูง ($\mu=3.32$ และ $\mu=3.53$) (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาวิศวกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	นิสิตฝึกสอน (N=19)		อาจารย์พี่เลี้ยง (N=19)	
	μ	σ	μ	σ
1. ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเองและนักเรียนกับครู	4.32	.58	4.32	.58
2. รู้จักนักเรียนเป็นรายกลุ่ม	4.26	.56	4.26	.73
3. ขอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้	4.47	.61	4.37	.60
4. เสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น	4.37	.50	4.32	.58
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการคิด	4.11	.66	4.05	.41
6. สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้	3.89	.57	3.63	.68
7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติทางวิศวกรรมศาสตร์	3.79	.71	3.74	.56
8. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.47	.70	4.63	.50
9. มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน	4.37	.68	4.53	.51
10. ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.21	.63	4.32	.75
11. ช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็มที่	4.11	.57	4.26	.65
12. มีความรู้และความเข้าใจในการใช้สื่อต่างๆเป็นอย่างดี	4.11	.46	4.32	.67
13. รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.00	.88	4.11	.66
14. จัดกิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์ต่างๆได้อย่างหลากหลาย	4.00	.67	4.37	.60
15. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนานักเรียนทางสังคม	3.95	.62	4.16	.50

ตารางที่ 18 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	นิสิตฝึกสอน (N=19)		อาจารย์พี่เลี้ยง (N=19)	
	μ	σ	μ	σ
16. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่	3.95	.52	4.05	.62
17. วางแผนเรื่องระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้สื่อต่างๆ	3.95	.41	4.21	.63
18. ให้อิสระแก่นักเรียนเลือกแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้	3.89	.88	4.05	.91
19. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนานักเรียนทางสติปัญญา	3.84	.60	4.21	.42
20. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนานักเรียนทางอารมณ์	3.84	.60	3.95	.85
21. มีศิลปะในการถ่ายทอดความรู้	3.84	.77	4.05	.52
22. ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน	3.79	.92	3.84	.83
23. ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	3.79	.86	4.11	.66
24. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง	3.79	.54	4.11	.57
25. ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน	3.74	.87	3.89	.88
26. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนานักเรียนทางร่างกาย	3.53	.61	4.00	.67
27. ตรวจสอบความปลอดภัยของสื่อเพื่อป้องกันเหตุขัดข้องก่อนทำการสอนจริง	3.53	.61	3.63	.90
28. จัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ปลูกเร้าและสนใจให้แก่ นักเรียน	3.53	.61	3.74	.65
29. ทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง	3.32	.67	3.53	.84
รวมเฉลี่ย	3.66	.55	3.79	.61

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนกับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า โดยรวมนิสิตฝึกสอนมีการรับรู้ต่ำกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.53$ และ $\mu=3.87$) ส่วนนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้เท่ากัน คือ ดำเนินการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu=4.53$)

การรับรู้ของนิสิตฝึกสอนสูงกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง คือ ใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุดและสูง ($\mu=4.53$ และ $\mu=4.37$) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ ใช้วิธีการรายงานผลการทำกิจกรรมหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียน ($\mu=4.47$ และ $\mu=4.42$) ใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน ($\mu=4.32$ และ $\mu=4.16$) และดำเนินการวัดและประเมินผลในระหว่างการจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.16$ และ $\mu=4.11$) ส่วนใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อวัดและประเมินผล มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.21$ และ $\mu=2.79$)

ส่วนนิสิตฝึกสอนมีการรับรู้ต่ำกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงและสูงที่สุด คือ ใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน ($\mu=4.42$ และ $\mu=4.63$) และใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียน ($\mu=4.26$ และ $\mu=4.53$) มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ สังเกตวัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=3.89$ และ $\mu=4.11$) ส่วนดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนรู้ ($\mu=3.11$ และ $\mu=3.42$) และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ($\mu=2.58$ และ $\mu=3.32$) มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัด
และประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านการวัด และประเมินผล	นิสิตฝึกสอน (N=19)		อาจารย์พี่เลี้ยง (N=19)	
	μ	σ	μ	σ
1. ดำเนินการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้	4.53	.51	4.53	.61
2. ใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล	4.53	.51	4.37	.60
3. ใช้วิธีการรายงานผลการทำกิจกรรมหรือ การนำเสนอผลงานของนักเรียน	4.47	.96	4.42	.61
4. ใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมกับ ระดับความสามารถของนักเรียน	4.32	.48	4.16	.60
5. ดำเนินการวัดและประเมินผลในระหว่างการจัด การเรียนรู้	4.16	.69	4.11	.74
6. ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อวัดและประเมินผล	3.21	.92	2.79	1.23
7. ใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน	4.42	.51	4.63	.60
8. ใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียน	4.26	.56	4.53	.61
9. สังเกต วัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่าง ต่อเนื่อง	3.89	.57	4.11	.57
10. ดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนรู้	3.11	.88	3.42	1.02
11. ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	2.58	1.07	3.32	.67
รวมเฉลี่ย	3.53	.81	3.87	.50

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนกับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยงพบว่า นิสิตฝึกสอนมีการรับรู้ต่ำกว่าอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.75$ และ $\mu=3.98$) (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม	นิสิตฝึกสอน (N=19)		อาจารย์พี่เลี้ยง (N=19)	
	μ	σ	μ	σ
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้	3.39	.64	3.74	.69
ด้านการกำหนดเนื้อหา	4.42	.42	4.53	.39
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.66	.55	3.79	.61
ด้านการวัดและประเมินผล	3.53	.81	3.87	.50
รวมเฉลี่ย	3.75	.85	3.98	.79

ตอนที่ 6 ความรู้ ความเข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้นิสิตฝึกสอนตอบแบบสอบถาม ปลายเปิดและนำเสนอในประเด็น ความรู้ ความเข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษาความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า นิสิตฝึกสอน มีความรู้ ความเข้าใจทั้งในประเด็นบทบาทครู และนักเรียน โดยเข้าใจว่า บทบาทครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ครูมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ครูเป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษาและควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ภายในกรอบ ใช้วิธีการสอนที่ให้นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ครูสอบถามความรู้เดิมของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ และมุ่งเน้นพัฒนาให้นักเรียนให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

ส่วนความรู้ ความเข้าใจในประเด็นบทบาทนักเรียน คือ ศึกษาค้นคว้าและได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิดเพื่อได้แสดงออกทางความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงร่วมกันกับครู กำหนดเนื้อหาสาระวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ ดังที่นิสิตฝึกสอนระบุในแบบสอบถามปลายเปิดดังนี้

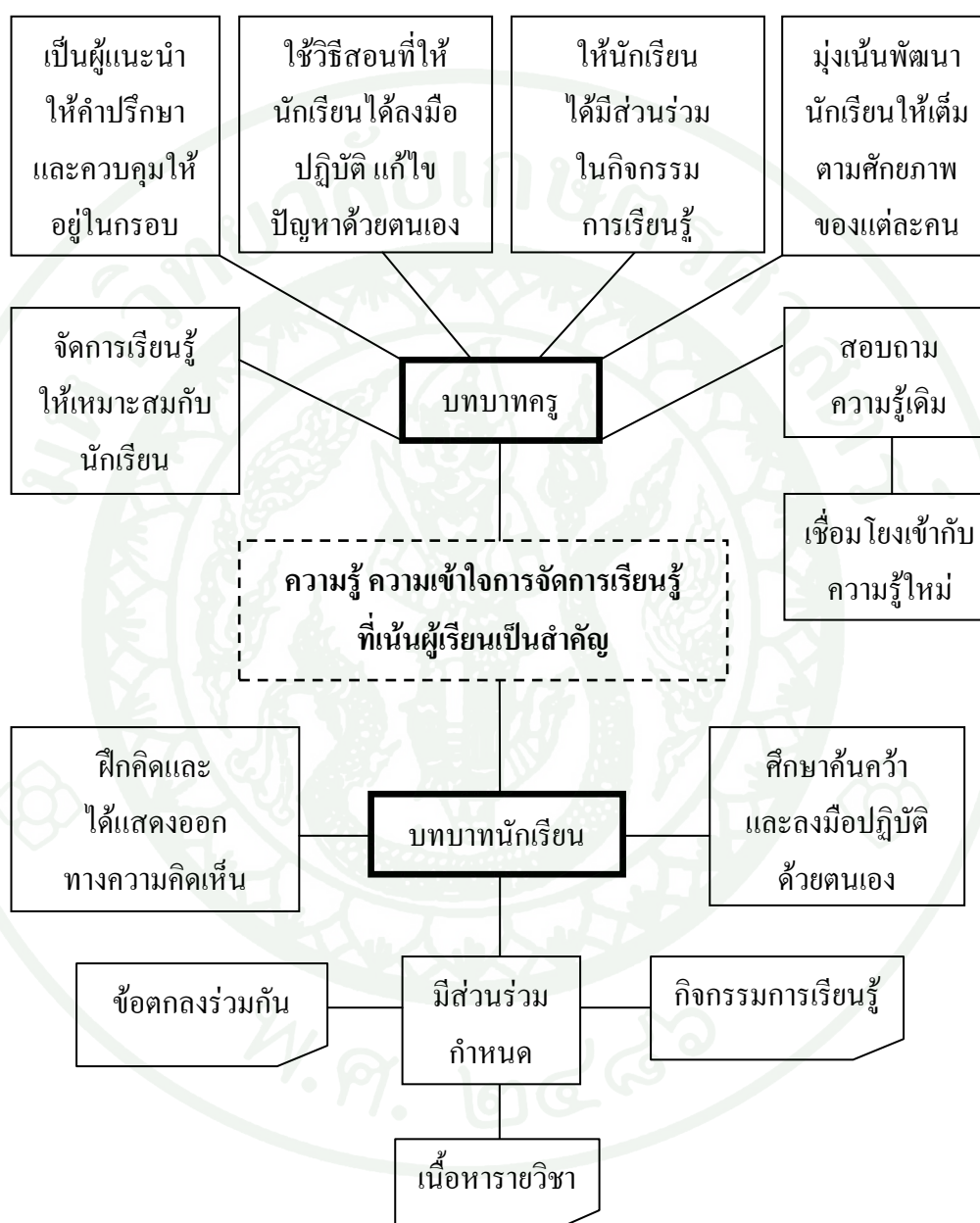
“การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด เช่น การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน การแสดงความคิดเห็น การกำหนดเนื้อหาที่ตนมีความสนใจ เป็นต้น”

“การสอดแทรกกิจกรรมหรือการใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาลงมือปฏิบัติ แก้ไขปัญหาด้วยตนเองโดยมีผู้สอนคอยแนะนำให้ความช่วยเหลือ”

“การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน ให้นักเรียนได้คิดและลงมือทำด้วยตนเองและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพของนักเรียน”

จากความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
 สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดัง ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
 สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอนพบว่า นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ 1) การอภิปราย โดยให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิดและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม 2) โครงการเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำโครงการตามความสนใจ ความถนัดโดยนำสิ่งที่ครูสอนมาประยุกต์ใช้ 3) นาฏการ ได้แก่ บทบาทสมมติ และการแสดงละคร 4) ศูนย์การเรียนรู้ 5) เกม และ 6) การรายงาน โดยให้นักเรียนรายงานหน้าชั้นเรียนซึ่งนิสิตฝึกสอนได้ระบุในแบบสอบถามปลายเปิดดังนี้

“มีการอภิปรายกลุ่ม อภิปรายกลุ่มย่อย แสดงละคร เกม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาที่เรียน ความชอบความสนใจ กิจกรรมต่างๆ ที่อยากทำ”

“ให้นักเรียนปฏิบัติโครงการตามความสนใจของนักเรียน นอกเหนือจากที่ครูสอน โดยนำความรู้ที่ครูสอนมาประยุกต์ใช้”

“ให้นักเรียนได้ทดลองปฏิบัติเอง ใช้ศูนย์การเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง”

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
 สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดัง ภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
 สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการสอบถามปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน พบปัญหาทั้งในประเด็นของนิสิตฝึกสอน และนักเรียน ซึ่งประเด็นของนิสิตฝึกสอนพบว่า มีปัญหาในการคุมชั้นเรียน การกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เวลาในการสอนที่น้อยเกินไป และตัวนิสิตฝึกสอนมีความรู้หรือข้อมูลในการตอบคำถามนักเรียนไม่เพียงพอ ดังที่นิสิตฝึกสอนระบุในแบบสอบถามปลายเปิดดังนี้

“การคุมชั้นเรียน และเวลาในการสอนน้อยเกินไป”

“การกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะสอน ความแคบของเนื้อหาและจุดประสงค์”

“ปัญหาของตัวผู้สอนเอง อาจจะมีข้อมูลในการตอบคำถามนักเรียนไม่เพียงพอ”

ส่วนประเด็นของนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่สนใจในวิชาที่เรียน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ไม่นำสิ่งที่สงสัยมาปฏิบัติในชั้นเรียน ไม่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองซึ่งคอยแต่จะรับข้อมูลจากครู นักเรียนไม่มีทักษะมากพอที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองสนใจ นักเรียนไม่อ่านและทำความเข้าใจกับคำสั่งใบงานก่อนลงมือปฏิบัติงาน มีปัญหาการทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน และไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้ ดังที่นิสิตฝึกสอนระบุในแบบสอบถามปลายเปิด ดังนี้

“การสอนปฏิบัติบางครั้งนักเรียนอยากทำเมนูยาก แต่ยังไม่มีทักษะมากพอ เมื่อปฏิบัติจริงจึงไม่สำเร็จ และนักเรียนบางกลุ่มไม่นำชิ้นงานมาปฏิบัติในชั่วโมงเรียน”

“นักเรียนหลายคนไม่อ่านคำสั่งใบงานให้ชัดเจน ไม่ศึกษาข้อมูลให้เข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติ ทำให้เวลาปฏิบัติจริงชิ้นงานมักเกิดปัญหาขึ้นบ่อยๆ และไม่ค่อยศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเอง ยังคงรอรับข้อมูลจากครู”

“นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน และมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การเรียนการสอนจึงดำเนินไปอย่างล่าช้า”

จากปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิติตฝึกสอน
 สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดัง ภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิติตฝึกสอน
 สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**แนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

จากการสอบถามแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอนพบว่า มีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ นิสิตฝึกสอนอธิบายรายวิชาและชี้แจงกฎระเบียบการปฏิบัติตนก่อนการจัดการเรียนรู้ นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจกับคำสั่งใบงานแล้วสุ่มถามก่อนให้ลงมือปฏิบัติจริง มีการกระตุ้นความสนใจโดยสร้างสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ใช้การถามตอบเพื่อกระตุ้นทักษะกระบวนการคิด การใช้เกม และการใช้แรงเสริม ได้แก่ การพูดชมเชย การให้ของรางวัล และการให้คะแนนเพิ่มหรือหักคะแนน ทั้งแบบรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ส่วนนิสิตฝึกสอนนั้นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมเพื่อที่จะได้อธิบายและตอบคำถามนักเรียนได้ ดังที่นิสิตฝึกสอนระบุในแบบสอบถามปลายเปิดดังนี้

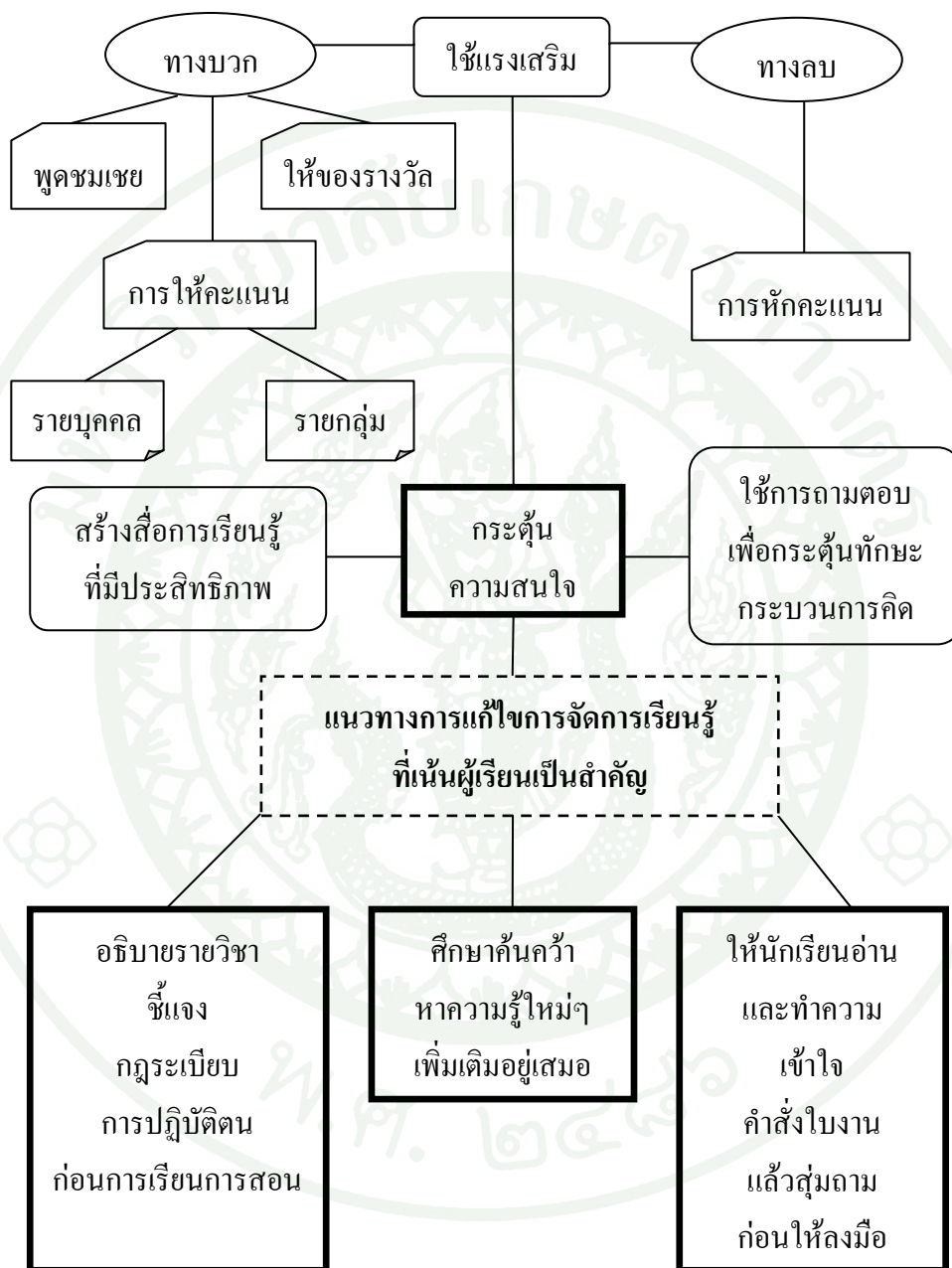
“สร้างและอธิบายกฎเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน ชี้แจงจุดประสงค์ในการเรียน”

“กระตุ้นความสนใจโดยการสร้างสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพ การใช้แรงเสริม เช่น การพูดชมเชย การให้ของรางวัล การให้คะแนนเพิ่มเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม หรือการหักคะแนนนักเรียนที่ไม่ให้ความร่วมมือ รวมทั้งการใช้เกมซึ่งกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี”

“ให้นักเรียนอ่านและศึกษาข้อมูลในฐานฝึกทักษะให้เข้าใจก่อน แล้วครูทำการสุ่มถามก่อนที่จะให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ”

“ผู้สอนควรศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ”

จากแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดัง ภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อวิจารณ์

การศึกษาเรื่องสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีข้อวิจารณ์เกี่ยวกับ ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยง นักเรียน และเปรียบเทียบ สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนกับการรับรู้ ของอาจารย์พี่เลี้ยง และเอกสารรายงานการประชุมเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ระหว่าง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ของนิสิตฝึกสอน สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดังต่อไปนี้

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

ผลการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการ เรียนรู้พบว่า นิสิตฝึกสอนมีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายและมีความ ชัดเจนเป็นลำดับแรก มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.16$) ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์การจัด การเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน สามารถช่วยให้กำหนดทิศทางวางแผนการจัด การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะทำให้ นิสิตสามารถฝึกสอนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ส่งผลให้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบรรลุตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 32) พบว่านิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มีการรับรู้ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน อยู่ในระดับมา กร้อยละ 63.6 และสอดคล้องกับแนวคิดของ ถวัลย์ มาศจรัส (2546: 45) ที่ระบุว่า วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ต้องเข้าใจง่ายและชัดเจน

ในขณะที่อาจารย์พี่เลี้ยงให้ความสำคัญกับการที่นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัด การเรียนรู้โดยเน้นด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงานเป็นลำดับแรก มีสมรรถนะอยู่ใน ระดับสูง ($\mu=4.47$) ทั้งนี้ทุกรายวิชาที่นิสิตฝึกสอนรับผิดชอบสอนมีชั่วโมงปฏิบัติครึ่งหนึ่งของเวลา เรียนตลอดภาคการศึกษา และ 9 รายวิชานำการจัดการเรียนรู้ในภาคปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 35) พบว่าอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ว่านิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มีสมรรถนะในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านการปฏิบัติและ

ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 54.5 และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาพ จัตุราภรณ์ (2548: 33-34) ที่ระบุถึง บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการวางแผนการเรียนรู้ที่ครูต้องกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ในด้านการปฏิบัติ และทักษะกระบวนการทำงาน

ลำดับท้าย คือ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ซึ่งนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ตรงกัน มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=2.68$ และ $\mu=3.00$) โดยปัจจุบันครูจะกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวง ศึกษาธิการที่กำหนดขึ้น ซึ่งนักเรียนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 32,35) พบว่า นิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์และอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุดและระดับปานกลาง ร้อยละ 45.5 และร้อยละ 72.7 อย่างไรก็ตามผลการวิจัยไม่เป็นไปตามที่ ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 129) และ บุรชัย ศิริมหาสาคร (2547: 118) ที่ระบุถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการวางแผนการสอนว่า ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม (participation) ในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ร่วมกับครู

ด้านการกำหนดเนื้อหา

ผลการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านการกำหนดเนื้อหาพบว่า การรับรู้ของนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงตรงกันในระดับหนึ่ง คือ เนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เป็นลำดับแรก มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.47$) และระดับสูงที่สุด ($\mu=4.63$) ทั้งนี้ นิสิตฝึกสอนผ่านการเรียน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลให้มีความสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 39,42) พบว่า นิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์และอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ด้านการกำหนดเนื้อหาที่สอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากและระดับมากที่สุด ร้อยละ 45.5 และร้อยละ 63.6

ลำดับท้ายตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีตรงกันในประเด็นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลางทั้งคู่ ($\mu=2.95$ และ $\mu=3.42$) นักเรียนมีส่วนร่วมน้อยมากในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน เพราะวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ครูได้กำหนดให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 40,43) พบว่า นิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์และอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ด้านการกำหนดเนื้อหาที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน อยู่ในระดับปานกลางทั้งคู่ ร้อยละ 36.4 และ ร้อยละ 54.5

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการศึกษาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ตรงกันเป็นลำดับแรก คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงและระดับสูงที่สุด ($\mu=4.47$ และ $\mu=4.63$) นิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงเข้าใจลักษณะพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นการลงมือปฏิบัติเทียบเท่ากับเนื้อหาวิชาเป็นการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 51,60) พบว่า นิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์และอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนทำการทดลองและปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากทั้งคู่ ร้อยละ 54.5 และร้อยละ 45.5 สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551: 18-22) ที่ระบุว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ไข ปัญหาได้ ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกับ บุรชัย ศิริมหาสาร (2547: 94) ระบุว่า การเรียนรู้ต้องควบคู่กับการปฏิบัติ (learning by doing) โดยครูต้องให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถจดจำได้เอง โดยที่ไม่ต้องท่องจำ แล้วยังนำความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้แก้ไขปัญหาในชีวิตจริงได้

รองลงมา คือ ขอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.47$ และ $\mu=4.37$) สอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงกมล ลินเพ็ง (2551: 131) และ ทิพา คงเสน (2548: 30) ระบุว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ครูขอมรับนักเรียนว่ามีความ

สามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ นักเรียนเองรู้สึกว่าคุณค่า มีความมั่นใจในตนเองที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียนได้

ลำดับท้าย คือ ทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง ซึ่งนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ที่ตรงกัน มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.32$) และระดับสูง ($\mu=3.53$) ทั้งนี้ในการทดลองใช้สื่อบางชนิด เช่น เกม บทเรียนแบบโปรแกรม ต้องลองนำไปใช้กับกลุ่มนักเรียนจริง ซึ่งในทางปฏิบัติอาจหากกลุ่มนักเรียนที่มาทดลองใช้สื่อค่อนข้างยากก่อนการสอนจริง

ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการศึกษาศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน 2 ลำดับแรก คือ ดำเนินการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ และใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุดเท่ากัน ($\mu=4.53$) ซึ่งด้านการวัดและประเมินผลที่ดำเนินการหลังการจัดการเรียนรู้ เพราะในแผนการจัดการเรียนรู้ที่นิสิตใช้ในการจัดการเรียนรู้ทุกแผนต้องมีการวัดและประเมินผลในทุกวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ในแต่ละคาบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 51,60) พบว่านิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มีการรับรู้ด้านการวัดและประเมินผลที่ใช้วิธีวัดผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 45.5

รองลงมา คือ ใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล ทั้งนี้รายวิชาที่นิสิตฝึกสอน ได้แก่ วิชางานบ้าน วิชางานประดิษฐ์ อาหารอบ เป็นต้น ล้วนเป็นวิชาที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และนิสิตฝึกสอนมีการวัดและประเมินผลด้วยแบบประเมินทักษะที่ต้องใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมเพื่อนำมาพิจารณาการให้คะแนน

ลำดับท้าย คือ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=2.58$) ทั้งนี้นิสิตฝึกสอนได้วางแผนเตรียมการวัดและประเมินผลล่วงหน้า ซึ่งนิสิตจะเป็นผู้วัดและประเมินผลให้คะแนน วิจารณ์งานของนักเรียน หรือนิสิตฝึกสอนไม่มีประสบการณ์ที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล จึงไม่ได้เตรียมการและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 75) พบว่านิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มีการรับรู้ด้านการวัดและประเมินผลที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้

มีส่วนร่วมในการสร้างเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 45.5 แต่ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพา คงเสน (2548: 42) อรรถัย มูลคำ และ สุวิทย์ มูลคำ (2544: 119) ที่กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ว่าครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง (self evaluation) และสมาชิกในกลุ่ม สามารถรับฟังการชี้แนะและวิจารณ์ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาผลงานของตนเองหรือกลุ่มจนเป็นที่น่าพึงพอใจ

ส่วนตามการรับรู้ของอาจารย์ที่เลี้ยงที่ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ นิสิตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu=4.63$) ซึ่งการพิจารณาผลงานของนักเรียน เป็นขั้นตอนหนึ่งในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 79) พบว่าอาจารย์ที่เลี้ยงมีการรับรู้ว่านิสิตฝึกสอน สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลทั้งวิธีการทำงาน และผลงานของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 45.5

ลำดับท้าย คือ นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อวัดและประเมินผล มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=2.79$) ทั้งนี้วิชาที่นิสิตฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นวิชาที่เน้นการพัฒนาด้านความรู้และทักษะ เช่น วิชางานบ้าน วิชางานประดิษฐ์ วิชาอาหารอบ เป็นต้น ฉะนั้น การวัดและการประเมินผลด้วยวิธีการสัมภาษณ์จึงเหมาะสำหรับการประเมินผลด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาที่เรียน และนิสิตอาจเข้าใจว่าการประเมินผลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียนจะต้องมีการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ แต่ตามสภาพการณ์ที่เป็นจริงจะเป็นการพูดคุยกับนักเรียนในระหว่างการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่สะท้อนทัศนคติของนักเรียนได้เช่นกัน

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการศึกษาศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียน

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนักเรียนพบว่า โดยรวม มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=4.10$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าลำดับแรก คือ อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนและเพื่อนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{x}=4.51$) ทั้งนี้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่นิสิตฝึกสอนใช้กระบวนการกลุ่มในการสร้างความรู้ให้นักเรียนได้แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตฝึกสอนกับนักเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 69) พบว่าอาจารย์นิสิตฝึกสอน สาขาการศึกษาศาสตรศึกษา มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่ม อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 54.1

รองลงมา คือ อาจารย์นิสิตฝึกสอนฝึกนักเรียนให้ทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=4.39$) ทั้งนี้วิชาที่สอนส่วนใหญ่มีการเรียนภาคปฏิบัติ และให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ วาสนา กิรติจำเริญ (2543: 69) พบว่า อาจารย์นิสิตฝึกสอน สาขาการศึกษาศาสตรศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 44.5

ลำดับท้าย คือ อาจารย์นิสิตฝึกสอนสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปในบทเรียน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.58$) อาจเนื่องจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของนักเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมนั้นนักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับธรรมะโดยไม่คิดว่าสิ่งดีๆ ที่นักเรียนปฏิบัติในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ เป็นต้น

ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารรายงานการประชุมเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอนที่ผู้วิจัยเก็บจากแบบสอบถามปลายเปิด มีรายละเอียดดังนี้

1. นิสิตฝึกสอน ไม่แม่นยำในเนื้อหา มีทักษะในการสอนไม่เพียงพอ ทำให้ขาดความมั่นใจที่จะสอนนักเรียน อาจเนื่องจาก นิสิตบางรายเลือกเรียนวิชาเฉพาะในกลุ่มของวิชาเลือก ซึ่งไม่อยู่ในรายวิชาด้านคุณธรรมศาสตรศึกษา ซึ่งแก้ไขโดยการเลือกเรียนวิชาในกลุ่มของวิชาเลือกที่เน้นด้านการสอนทางคุณธรรมศาสตรศึกษาเพิ่มเติม ปฏิบัติและฟังคำแนะนำจากอาจารย์พี่เลี้ยง และศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
2. นิสิตฝึกสอนไม่ทราบขอบเขตของเนื้อหาที่จะจัดการเรียนรู้ อาจเนื่องจาก นิสิตบางรายมีการปรึกษากับอาจารย์พี่เลี้ยงค่อนข้างน้อย และศึกษาเนื้อหารายวิชาไม่ละเอียด ซึ่งนิสิตฝึกสอนต้องศึกษาเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม และปรึกษา ขอคำแนะนำจากอาจารย์พี่เลี้ยง
3. ระยะเวลาในการสอนไม่เหมาะสม ทั้งนี้ในระหว่างภาคเรียน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมต่างๆ จึงทำให้ต้องหยุดการเรียนการสอนในบางครั้ง วิธีการแก้ไขใช้การบูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน และปรับเนื้อหาการสอนให้กระชับขึ้น
4. ปัญหาการคุมชั้นเรียน ได้แก่ นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน และไม่ให้ร่วมมือขณะที่นิสิตกำลังสอน ทั้งนี้ นิสิตมีช่วงวัยที่ใกล้เคียงกันกับนักเรียน จึงทำให้ไม่เชื่อฟังและเคารพเท่าที่อาจารย์ประจำชั้น ซึ่งการแก้ไข นิสิตต้องปรับปรุงบุคลิกภาพ การวางตัวและเทคนิคการสอน สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีและข้อตกลงกับนักเรียนภายในชั้นเรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาหลักสูตรศึกษาศาสตรศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยง และนักเรียน และเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนกับการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง กลุ่มประชากรที่ใช้เป็นนิสิตฝึกสอน ชั้นปีที่ 5 สาขาหลักสูตรศึกษาศาสตรศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ฝึกสอนในภาคปลาย ปีการศึกษา 2552 จำนวน 19 คน และอาจารย์พี่เลี้ยงของนิสิตฝึกสอน จำนวน 19 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่นิสิตฝึกสอนรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 357 คน โดยสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับนิสิตฝึกสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน ความรู้ความเข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฉบับอาจารย์พี่เลี้ยง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานอาจารย์พี่เลี้ยง และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง และฉบับนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานนักเรียน และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักเรียน

ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน

นิสิตฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (89.5%) และเพศชาย (10.5%) มีอายุตั้งแต่ 22-25 ปี ซึ่งมากกว่าหนึ่งในสาม อายุ 24 ปี (36.8%) และมากกว่าสองในสาม ฝึกสอนวิชางานบ้าน (68.4%)

ข้อมูลพื้นฐานอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยงทั้งหมดเป็นเพศหญิง (100%) มีอายุตั้งแต่ 26-59 ปี ซึ่งมากกว่าครึ่ง มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป (57.9%) ส่วนใหญ่สอนวิชางานบ้าน (73.7%) ส่วนหน้าที่ปฏิบัติอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน มากกว่าสองในห้า ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้น (42.1%) งานธุรการ (31.6%) และงานวิชาการ (26.3%)

ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษามากกว่าสองในสามเป็นเพศหญิง (67.5%) และเพศชาย (32.5%) มีอายุตั้งแต่ 12-18 ปี ซึ่งสามในห้า มีอายุ 12-14 ปี (60.5%) มากกว่าหนึ่งในสี่ ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (29.1%)

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการศึกษสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอนโดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.75$) เมื่อศึกษาเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลสรุปได้ดังนี้

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.39$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงาน เน้นด้านความรู้ และเน้นเจตคติต่อวิชากรรมศาสตร ($\mu=4.16$, $\mu=4.11$, $\mu=4.00$ และ $\mu=3.74$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ($\mu=2.68$)

ด้านการกำหนดเนื้อหา

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=4.42$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ เนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ เนื้อหาที่สอนเหมาะสมและเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวันของนักเรียน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอน เนื้อหาที่สอนทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ และเนื้อหาที่สอนมีความยืดหยุ่นเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ($\mu=4.47$, $\mu=4.37$, $\mu=4.26$, $\mu=3.95$ และ $\mu=3.63$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน ($\mu=2.95$)

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.66$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง โดย 3 ลำดับแรก คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและยอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.47$) มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนานและเสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.37$) และ 3 ลำดับท้าย คือ ให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน ($\mu=3.74$) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนานักเรียนทางร่างกาย ตรวจสอบความปลอดภัยของสื่อเพื่อป้องกันเหตุขัดข้องก่อนทำการสอนจริง และจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ปลูกเร้าและจูงใจให้แก่ นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=3.53$) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง ($\mu=3.32$)

ด้านการวัดและประเมินผล

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.53$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุดเป็นลำดับแรก คือ ดำเนินการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ และใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.53$) รองลงมา มีสมรรถนะระดับมาก คือ ใช้วิธีการรายงานผลการทำกิจกรรมหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียนเพื่อวัดและประเมินผล ใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน ใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน ใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียน ดำเนินการวัดและประเมินผลในระหว่างการจัดการเรียนรู้ และสังเกต วัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.47$, $\mu=4.42$, $\mu=4.32$, $\mu=4.26$, $\mu=4.16$ และ $\mu=3.89$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อวัดและประเมินผล ดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนรู้ และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ($\mu=3.21$, $\mu=3.11$ และ $\mu=2.58$ ตามลำดับ)

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง

ผลการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.98$) เมื่อศึกษาเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลสรุปได้ดังนี้

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.74$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง คือ นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงาน นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านความรู้ และเน้นเจตคติต่อวิชาเกษตรศาสตร์ ($\mu=4.47$, $\mu=4.32$, $\mu=4.26$ และ $\mu=3.89$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ($\mu=3.00$)

ด้านการกำหนดเนื้อหา

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\mu=4.53$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด คือ เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.63$) รองลงมา มีสมรรถนะระดับสูง คือ เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนเหมาะสมและเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวันของนักเรียน เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ นิสิตฝึกสอนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอน และเนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนมีความยืดหยุ่นเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ($\mu=4.42$, $\mu=4.26$, $\mu=4.21$ และ $\mu=3.63$ ตามลำดับ) และมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง คือ นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน ($\mu=3.42$)

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.79$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง นิสิตฝึกสอนมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด คือ นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และนิสิตฝึกสอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน ($\mu=4.63$ และ $\mu=4.53$) ที่เหลือมีสมรรถนะระดับสูง โดย 3 ลำดับแรก คือ นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างหลากหลายและนิสิตฝึกสอนยอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.37$) นิสิตฝึกสอนใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นิสิตฝึกสอนมีความรู้และเข้าใจในการใช้สื่อต่างๆ เป็นอย่างดี นิสิตฝึกสอน ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเองและนักเรียนกับครูและนิสิตฝึกสอนเสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.32$) นิสิตฝึกสอนรู้จักนักเรียนเป็นรายกลุ่มและนิสิตฝึกสอนช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.26$) และ 3 ลำดับท้าย คือ นิสิตฝึกสอนจัดสิ่งแวดล้อมบรรยากาศที่ปลูกเร้าและจูงใจให้แก่แก่นักเรียนและนิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างเจตคติทางคหกรรมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=3.74$) นิสิตฝึกสอนตรวจสอบความปลอดภัยของสื่อเพื่อป้องกันเหตุขัดข้องก่อนทำการสอนจริงและนิสิตฝึกสอนสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=3.63$) และนิสิตฝึกสอนทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง ($\mu=3.53$)

ด้านการวัดและประเมินผล

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\mu=3.87$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ตามการรับรู้ของอาจารย์พี่เลี้ยง นิสิตฝึกสอนอยู่ในระดับมีสมรรถนะสูงที่สุด คือ นิสิตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน ($\mu=4.63$) นิสิตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียนและนิสิตฝึกสอนดำเนินการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.53$) รองลงมา มีสมรรถนะระดับสูง คือ นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการรายงานผลการทำกิจกรรมหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียนเพื่อวัดและประเมินผล นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการสังเกตเพื่อวัดและประเมินผล นิสิตฝึกสอนใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน ($\mu=4.42$, $\mu=4.37$ และ $\mu=4.16$ ตามลำดับ)

นิสิตฝึกสอนดำเนินการวัดและประเมินผลในระหว่างการจัดการเรียนรู้และนิสิตฝึกสอนสังเกต วัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu=4.11$) และมีสมรรถนะ อยู่ในระดับปานกลาง คือ นิสิตฝึกสอนดำเนินการวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนรู้ นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล และนิสิตฝึกสอนใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อวัด และประเมินผล ($\mu=3.42$, $\mu=3.32$ และ $\mu=2.79$ ตามลำดับ)

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามการรับรู้ของนักเรียน

จากการศึกษาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนักเรียนพบว่า โดยรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า 3 ลำดับแรก คือ อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนและเพื่อนในชั้นเรียนอย่างมีความสุข และสนุกสนาน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X}=4.51$) รองลงมามีสมรรถนะระดับสูง คือ อาจารย์นิสิตฝึกสอนฝึกนักเรียนให้ทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ($\bar{X}=4.39$) อาจารย์นิสิตฝึกสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการอภิปรายร่วมแสดงความคิดเห็น และนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เกิดความรู้และความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.38$) และ 3 ลำดับท้าย คือ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอนร่วมกับอาจารย์นิสิตฝึกสอน นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอาจารย์นิสิตฝึกสอนสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปในบทเรียน มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.86$, $\bar{X}=3.80$ และ $\bar{X}=3.58$ ตามลำดับ)

**ความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งในประเด็น
บทบาทของครูและนักเรียนดังนี้

บทบาทของครู ได้แก่ ครูมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ครูเป็น
ผู้แนะนำให้คำปรึกษาและควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ภายในกรอบ ใช้วิธีการสอนที่ให้นักเรียน
ได้ลงมือปฏิบัติและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ครู
สอบถามความรู้เดิมของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ และมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เต็ม
ตามศักยภาพของแต่ละคน

บทบาทของนักเรียน ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าและได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ฝึกทักษะ
กระบวนการคิดเพื่อได้แสดงออกทางความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงร่วมกัน
กับครู กำหนดเนื้อหารายวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้

**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของนิสิตฝึกสอน
สาขากรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

1. การอภิปรายโดยให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มย่อย เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิดและ
การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. โครงการเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทำโครงการตามความสนใจ ความถนัดโดยนำ
สิ่งที่ครูสอนมาประยุกต์ใช้
3. นาฏการ ได้แก่ บทบาทสมมติ และการแสดงละคร
4. ศูนย์การเรียนรู้
5. เกม
6. การรายงาน โดยให้นักเรียนรายงานหน้าชั้นเรียน

ปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของลิตฟีกสอน สาขากรรมศาสตร์ ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิตฟีกสอนพบปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งในประเด็นของลิตฟีกสอนและนักเรียนดังนี้

ปัญหาของลิตฟีกสอนพบว่า มีปัญหาในการคุมชั้นเรียน การกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เวลาในการสอนที่น้อยเกินไป และตัวลิตฟีกสอนมีความรู้หรือข้อมูลในการตอบคำถามของนักเรียนไม่เพียงพอ

ปัญหาของนักเรียนพบว่า นักเรียนไม่สนใจในวิชาที่เรียน ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ไม่นำสิ่งของที่สั่งไว้มาปฏิบัติในชั้นเรียน ไม่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองซึ่งคอยแต่จะรับข้อมูลจากครู นักเรียนไม่มีทักษะมากพอที่จะปฏิบัติในสิ่งที่นักเรียนสนใจ นักเรียนไม่อ่านและทำความเข้าใจกับคำสั่งใบงานก่อนลงมือปฏิบัติงาน มีปัญหาการทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน และไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามการรับรู้ของลิตฟีกสอน สาขากรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิตฟีกสอนมีแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

1. อธิบายรายวิชาและชี้แจงกฎระเบียบการปฏิบัติตนก่อนการจัดการเรียนรู้
2. ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจกับคำสั่งใบงานแล้วสุ่มถามก่อนให้ลงมือปฏิบัติจริง
3. กระตุ้นความสนใจโดยสร้างสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ใช้การถามตอบเพื่อกระตุ้นทักษะกระบวนการคิด การใช้เกม และการใช้แรงเสริม ได้แก่ การพูดชมเชย การให้ของรางวัล การให้คะแนนเพิ่มหรือหักคะแนนทั้งแบบรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
4. ลิตฟีกสอนควรศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมเพื่อที่จะได้อธิบายและตอบคำถามนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาการประถมศึกษาศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาการประถมศึกษาศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานของคุรุสภา ในประเด็นสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังนี้

1. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้และการกำหนดเนื้อหา

จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตฝึกสอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในหลายประเด็น รวมทั้งมีสมรรถนะในระดับสูง ยกเว้นประเด็นการให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่มีสมรรถนะปานกลาง ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสาขาการประถมศึกษาศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยที่เตรียมนิสิตฝึกสอน ควรชี้แนะนิสิตเกี่ยวกับวิธีการที่เหมาะสมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา และลักษณะของวิชาที่สอนที่เอื้อต่อการเปิดโอกาสให้แก่นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ รวมทั้งอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการ หรือชี้แจงข้อจำกัดเพื่อให้ นิสิตฝึกสอนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตฝึกสอนทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง ซึ่งอยู่ในระดับมีสมรรถนะปานกลาง ดังนั้น เพื่อความมั่นใจและประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนิสิตฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ควรเน้นย้ำให้นิสิตฝึกสอน เตรียมการสอนให้พร้อมล่วงหน้า และให้ทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง

3. ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลนิสิตฝึกสอนมีการรับรู้สมรรถนะของตนเองในระดับสูง แต่ในประเด็นย่อย พบว่า นิสิตฝึกสอนใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อวัดและประเมินผล มีการวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนรู้ และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมีสมรรถนะปานกลาง ซึ่งนิสิตฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีการรับรู้ตรงกัน ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาเกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยที่เตรียมนิสิตฝึกสอน ควรแนะนำวิธีการประเมินผลที่ได้ข้อมูลเช่นเดียวกับการสัมภาษณ์ ภายใต้อาการณณ์ที่สามารถกระทำได้ เช่น จากข้อมูลการพูดคุยในระหว่างที่มีการจัดการเรียนการสอนหรือภายหลังเลิกชั้นเรียน

4. ด้านอื่นๆ

จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตฝึกสอน พบกับปัญหาในการคุมชั้นเรียน การกำหนดขอบเขตของเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา และความรู้หรือข้อมูลในการตอบคำถามนักเรียนไม่เพียงพอ ดังนั้น สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจมีการเตรียมนิสิตฝึกสอนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 โดยเน้นย้ำให้นิสิตเห็นความสำคัญของการมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรศาสตร์รอบด้าน ส่วนประเด็นการคุมชั้นเรียนและการกำหนดเนื้อหา อาจมีการเตรียมความพร้อมของนิสิตฝึกสอนเกี่ยวกับจิตวิทยาการจัดการชั้นเรียน และการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรรายวิชา โดยอาจจัดให้อยู่ในรายวิชาสัมมนา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น กลุ่มนิสิตฝึกสอนสาขาวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เหลือ 7 กลุ่มสาระ จากทั้งหมด 8 กลุ่มสาระ เพื่อสะท้อนภาพรวมของการผลิตครูหลักสูตร 5 ปี ในประเด็นของสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมิติต่างๆ เช่น สภาพห้องเรียน การแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ และงบประมาณ เป็นต้น

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตรศึกษา

4. ควรศึกษาลักษณะของวิชาที่เหมาะสมต่อการนำหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเต็มรูปแบบ กล่าวคือ เริ่มตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. เอกสารการสอนรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู:

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

_____. 2544. รายงานการวิจัย: การศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดกระบวนการเรียน
การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์
กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2552. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 11. นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจ.

ดวงกมล สิ้นเพ็ง. 2551. การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ถวัลย์ มาศจรัส. 2546. PDCA: นวัตกรรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญและการเขียนหนังสือสำหรับครูและผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21 เซ็นจูรี
จำกัด.

ทิวา คงเสน. 2548. การจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุรชัย ศิริมหาสาร. 2547. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: บั๊ค พอยท์.

ปนัดดา บุญตานนท์. 2545. ศักยภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูคหกรรมศาสตร์ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2544ก. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิค
การสอน 1. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.

_____. 2544ข. นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพียว ยินดีสุข. 2548. ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และ
การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ยุทธ ไกยวรรณ. 2541. เทคนิคและวิธีการสอน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.

_____. 2544. เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาโครงงานระดับชั้นมัธยมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: บริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

วรภัทร์ ภูเจริญ. 2543. การบริหารการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

วาสนา กิรติจำเริญ. 2543. สมรรถภาพในการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของนิสิตฝึกสอน
สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการสอนวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์. 2543. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุมน อมรวิวัฒน์. 2541. คู่มือวิชาประสบการณ์วิชาชีพ: งานครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาพ นัตรารณ. 2548. การสอนคหกรรมศาสตร์. ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2551. ระเบียบวิธีวิจัยทางคหกรรมศาสตร์ศึกษา. เอกสารประกอบการสอน
วิชาระเบียบวิธีวิจัยทางคหกรรมศาสตร์ศึกษา ภาควิชาอาชีพศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัคราณา).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. 2544. ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ: การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ การสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ รัตติ อินทน์. กรุงเทพมหานคร: แคนดิด มีเดีย.

_____. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: พรินทวาทกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2547. คู่มือการดำเนินงานตามโครงการผลิตครูการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551. รายงานการวิจัย สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนา
ครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร: พรินทวาทกราฟฟิค.

สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2548. มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

อรรถัย มูลคำ และ สุวิทย์ มูลคำ. 2544. การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: หจก. ภาพพิมพ์.

อลิสรา ชมชื่น. 2544. การศึกษาความก้าวหน้าการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง “ปริมาตรและพื้นที่ผิว” โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนคณิตศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. 1970. “Table for Determining Sample Size from a Given
Population.” **Educational and Psychological Measurement**, 30: 607-610. อ้างใน
สุภาพ นัฏราภรณ์. 2551. เอกสารประกอบการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัยคหกรรมศาสตร
ศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา).

Wikipedia. 2009. **Student Teaching** (Online). http://en.wikipedia.org/wiki/Student_teaching,
July 25, 2009.

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นนทลี พรธาดาวิทย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาพ ฉัตรภรณ์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ กิตติไชย อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน
อาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและ
พัฒนาการศึกษา

(ตราครุฑ)

ที่ ศร0513.1091/216

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

24 ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

เรียน ผศ.ดร.นนทลี พรธาดาวิชย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ โอพงษ์ นิติปรัชญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขา คหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร.นฤมล สราธพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2. ผศ. ดร.ชีพสุมน รังสยาธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภาควิชาอาชีวศึกษา เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างยิ่งที่จะให้คำแนะนำและตรวจสอบแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง ดังนั้น ภาควิชาอาชีวศึกษา ใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย และขอกราบขอบพระคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ดร.นฤมล สราธพันธุ์)

ภาควิชาอาชีวศึกษา

รองหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร 0-2579-7143 โทรสาร 0-2579-0203

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

(ตราครุฑ)

ที่ ศร0513.1091/217

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

24 ธันวาคม 2552

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

เรียน ผศ.ดร.สุภาพ ถัตราภรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ โอพงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขา คหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร.นฤมล สราธพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2. ผศ. ดร.ชีพสมน รังสยาธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภาควิชาอาชีวศึกษา เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างยิ่งที่จะให้คำแนะนำและตรวจสอบแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง ดังนั้น ภาควิชาอาชีวศึกษา ใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย และขอกราบขอบพระคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ดร.นฤมล สราธพันธุ์)

ภาควิชาอาชีวศึกษา

รองหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร 0-2579-7143 โทรสาร 0-2579-0203

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

(ตราครุฑ)

ที่ ศร0513.1091/218

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

24 ธันวาคม 2552

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้อยู่ศึกษาตรวจสอบ

เรียน ผศ.ทศนี กิตติไชย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ โอพงษ์ นิติปรัชญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขา คหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร.นฤมล สราชนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2. ผศ. ดร.จีพสุมน รังสยาธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภาควิชาอาชีวศึกษา เห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างยิ่งที่จะให้คำแนะนำและตรวจสอบแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง ดังนั้น ภาควิชาอาชีวศึกษา ใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย และขอกราบขอบพระคุณ
ล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ดร.นฤมล สราชนันท์)

ภาควิชาอาชีวศึกษา

รองหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร 0-2579-7143 โทรสาร 0-2579-0203

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

แบบสอบถาม

เรื่อง

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(ฉบับนิสิตฝึกสอน)

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท เรื่อง สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในประเด็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และโปรดตอบตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบทุกข้อจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ โดยคำตอบของท่านทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะรวมๆ เท่านั้น

ขอขอบคุณนิสิตฝึกสอนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายอรรถสิทธิ์ โอพึ่ง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์

คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ข้อมูลพื้นฐานนิสิตฝึกสอน

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 อายุ ปี

2. ข้อมูลการฝึกสอน

2.1 ชื่อโรงเรียน

2.2 รายละเอียดการฝึกสอน

2.2.1 วิชาที่ฝึกสอน

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

3. หน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทั้ง 4 ด้าน

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในที่นี้หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ
 ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล และพฤติกรรมที่สามารถชี้บ่งได้ว่าการสอนที่เน้น
 ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้ ความเข้าใจของตัวนิสิต
 ฝึกสอน

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อให้ตรงกับระดับ
 สมรรถนะที่ท่านคิดว่าตนเองมีอยู่ตามสภาพความเป็นจริง และได้แสดงพฤติกรรม
 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นออกมาในระดับนั้นๆ

คำอธิบาย

5	=	มีสมรรถนะมากที่สุด หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ
ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูงที่สุด
4	=	มีสมรรถนะมาก หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ
ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูง
3	=	มีสมรรถนะปานกลาง หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ
ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง
2	=	มีสมรรถนะน้อย หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ
ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับต่ำ
1	=	มีสมรรถนะน้อยที่สุด หมายถึง ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ
ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับต่ำที่สุด

1. สมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	ท่านให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้					
2	ท่านกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน					
3	ท่านกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดย					
	3.1 เน้นด้านความรู้					
	3.2 เน้นเจตคติต่อวิชาหรือทศวรรษศาสตร์					
	3.3 เน้นด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงาน					

2. สมรรถนะการกำหนดเนื้อหา

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	เนื้อหาที่ท่านสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้					
2	ท่านให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน					
3	เนื้อหาที่ท่านสอนมีความยืดหยุ่นเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ					
4	ท่านศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอน					
5	เนื้อหาที่ท่านสอนทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์					
6	เนื้อหาที่ท่านสอนเหมาะสมและเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวันของนักเรียน					

3. สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	ท่านให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตาม					
	1.1 ความสนใจของนักเรียน					
	1.2 ความถนัดและความสามารถของนักเรียน					
	1.3 ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
2	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนานักเรียน					
	2.1 ทางร่างกาย					
	2.2 ทางสติปัญญา					
	2.3 ทางสังคม					
	2.4 ทางอารมณ์					
3	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์ ต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย					
4	ท่านมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในชั้นเรียนอย่าง มีความสุขและสนุกสนาน					
5	ท่านมีศิลปะในการถ่ายทอดความรู้					
6	ท่านสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนรู้					
7	ท่านใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
8	ท่านใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ด้วยกันเองและนักเรียนกับครู					
9	ท่านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
10	ท่านรู้จักนักเรียนเป็นรายกลุ่ม					

3. สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
11	ท่านเสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น					
12	ท่านช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็มที่					
13	ท่านให้อิสระแก่นักเรียน เลือกแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้					
14	ท่านยอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้					
15	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่					
	15.1 เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่					
	15.2 ส่งเสริมการสร้างเจตคติทางคหกรรมศาสตร์					
16	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียน					
	16.1 ใช้ทักษะกระบวนการคิด					
	16.2 สร้างความรู้ด้วยตนเอง					
	16.3 ได้ลงมือปฏิบัติจริง					
17	ท่านมีความรู้และความเข้าใจในการใช้สื่อต่างๆ เป็นอย่างดี					
18	ท่านวางแผนเรื่องระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้สื่อต่างๆ					
19	ท่านทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง					
20	ท่านตรวจสอบความปลอดภัยของสื่อเพื่อป้องกันเหตุขัดข้องก่อนทำการสอนจริง					
21	ท่านจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ปลูกเร้าและจูงใจให้แก่ นักเรียน					

4. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	ท่านให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					
2	ท่านสังเกต วัดและประเมินผล พัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
3	ท่านใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน					
4	ท่านใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียน					
5	ท่านใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน					
6	ท่านดำเนินการวัดและประเมินผล					
	6.1 ก่อนการจัดการเรียนรู้					
	6.2 ในระหว่างการจัดการเรียนรู้					
	6.3 หลังการจัดการเรียนรู้					
7	ท่านใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ ได้แก่					
	7.1 การสังเกต					
	7.2 การสัมภาษณ์					
	7.3 การรายงานผลการทำกิจกรรมหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียน					
	7.4 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน วิชาคหกรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามลงในช่องว่างเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความรู้ ความเข้าใจ และจากประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ของท่าน ซึ่งไม่มีผลต่อคะแนนของท่านแต่อย่างใด

1. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. ท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ท่านพบปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ท่านมีแนวทางการแก้ไขปัญหที่พบในข้อ 3 อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. ถ้าหากผู้วิจัยมีคำถามที่จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา ท่านจะมีความยินดีให้สัมภาษณ์หรือไม่

☐ ยินดีให้สัมภาษณ์ เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อกลับได้

☐ ไม่ยินดีให้สัมภาษณ์

แบบสอบถาม

เรื่อง

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ฉบับอาจารย์พี่เลี้ยง)

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท เรื่อง สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในประเด็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และโปรดตอบตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบทุกข้อจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา โดยคำตอบของท่านทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะรวมๆ เท่านั้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์พี่เลี้ยงทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายอรรถสิทธิ์ โอพัง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคุณธรรมศาสตรศึกษา

คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานอาจารย์พี่เลี้ยง

1. ข้อมูลพื้นฐานอาจารย์พี่เลี้ยง

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 อายุ ปี

1.3 ชื่อ นิสิตฝึกสอน

2. ข้อมูลการสอน

2.1 ชื่อ โรงเรียน

2.2 รายละเอียดการสอน

2.2.1 วิชาที่สอน

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

ห้องจำนวนนักเรียน.....คน จำนวนคาบ.....คาบ

3. หน้าที่ปฏิบัติอื่นๆ

.....

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน
 สาขาเกษตรศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทั้ง 4 ด้าน

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในที่นี้หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล และพฤติกรรมที่สามารถชี้บ่งได้ว่าการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้ ความเข้าใจของตัวนิสิต ฝึกสอน

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อให้ตรงกับระดับ สมรรถนะที่ท่านคิดว่า นิสิตฝึกสอนมีอยู่ตามสภาพความเป็นจริงและได้แสดง พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นออกมาในระดับนั้นๆ

คำอธิบาย

5	=	มีสมรรถนะมากที่สุด หมายถึง นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูงที่สุด
4	=	มีสมรรถนะมาก หมายถึง นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูง
3	=	มีสมรรถนะปานกลาง หมายถึง นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง
2	=	มีสมรรถนะน้อย หมายถึง นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับต่ำ
1	=	มีสมรรถนะน้อยที่สุด หมายถึง นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับต่ำที่สุด

1. สมรรถนะด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้					
2	นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน					
3	นิสิตฝึกสอนกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้โดย					
	3.1 เน้นด้านความรู้					
	3.2 เน้นเจตคติต่อวิชาหรือทฤษฎี					
	3.3 เน้นด้านการปฏิบัติและทักษะกระบวนการทำงาน					

2. สมรรถนะการกำหนดเนื้อหา

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้					
2	นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาที่จะเรียน					
3	เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอน สอนมีความยืดหยุ่นเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ					
4	นิสิตฝึกสอนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอน					
5	เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอนทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์					
6	เนื้อหาที่นิสิตฝึกสอนเหมาะสมและเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวันของนักเรียน					

3. สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	นิติตฝึกสอนให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตาม					
	1.1 ความสนใจของนักเรียน					
	1.2 ความถนัดและความสามารถของนักเรียน					
	1.3 ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
2	นิติตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนา					
	นักเรียน					
	2.1 ทางร่างกาย					
	2.2 ทางสติปัญญา					
3	2.3 ทางสังคม					
	2.4 ทางอารมณ์					
3	นิติตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ					
	สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย					
4	นิติตฝึกสอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนใน					
	ชั้นเรียนอย่างมีความสุขและสนุกสนาน					
5	นิติตฝึกสอนมีศิลปะในการถ่ายทอดความรู้					
6	นิติตฝึกสอนสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม					
	ในกิจกรรมการเรียนรู้					
7	นิติตฝึกสอนใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้					
	นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
8	นิติตฝึกสอนใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้					
	นักเรียนได้แสดงออกและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง					
	นักเรียนด้วยกันเองและนักเรียนกับครู					
9	นิติตฝึกสอนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
10	นิติตฝึกสอนรู้จักนักเรียนเป็นรายกลุ่ม					

3. สมรรถนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
11	นิสิตฝึกสอนเสริมแรงบวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น					
12	นิสิตฝึกสอนช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเต็มที่					
13	นิสิตฝึกสอนให้อิสระแก่นักเรียน เลือกแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้					
14	นิสิตฝึกสอนยอมรับนักเรียนว่ามีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้					
15	นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่					
	15.1 เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่					
	15.2 ส่งเสริมการสร้างเจตคติทางคหกรรมศาสตร์					
16	นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียน					
	16.1 ใช้ทักษะกระบวนการคิด					
	16.2 สร้างความรู้ด้วยตนเอง					
	16.3 ได้ลงมือปฏิบัติจริง					
17	นิสิตฝึกสอนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้สื่อต่างๆ เป็นอย่างดี					
18	นิสิตฝึกสอนวางแผนเรื่องระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้สื่อต่างๆ					
19	นิสิตฝึกสอนทดลองใช้สื่อก่อนการสอนจริง					
20	นิสิตฝึกสอนตรวจสอบความปลอดภัยของสื่อเพื่อป้องกันเหตุขัดข้องก่อนทำการสอนจริง					
21	นิสิตฝึกสอนจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ปลูกเร้าและจูงใจให้แก่ นักเรียน					

4. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	นิติตฝึกสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					
2	นิติตฝึกสอน สังเกต วัดและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
3	นิติตฝึกสอนใช้เกณฑ์วัดและประเมินผลที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน					
4	นิติตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลวิธีการทำงานของนักเรียน					
5	นิติตฝึกสอนใช้การวัดและประเมินผลโดยใช้ผลงานของนักเรียน					
6	นิติตฝึกสอนดำเนินการวัดและประเมินผล					
	6.1 ก่อนการจัดการเรียนรู้					
	6.2 ในระหว่างการจัดการเรียนรู้					
	6.3 หลังการจัดการเรียนรู้					
7	นิติตฝึกสอนใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ ได้แก่					
	7.1 การสังเกต					
	7.2 การสัมภาษณ์					
	7.3 การรายงานผลการทำกิจกรรมหรือการนำเสนอผลงานของนักเรียน					
	7.4 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

แบบสอบถาม

เรื่อง

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ฉบับนักเรียน)

แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท เรื่อง สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนิสิตฝึกสอน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตครู การศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในประเด็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยขอความกรุณานักเรียนได้ช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และโปรดตอบตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบทุกข้อจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ศึกษา โดยคำตอบของนักเรียนทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ และขอรับรองว่า จะไม่มีผลใดๆ ต่อคะแนนของนักเรียน

ขอบคุณนักเรียนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายอรรถสิทธิ์ โอพึ่ง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคุณวุฒิศึกษาศาสตร์ศึกษา

คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน

1. ข้อมูลพื้นฐานนักเรียน

1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 อายุ ปี

2. ข้อมูลการเรียนของนักเรียน

2.1 ชื่อโรงเรียน

2.2 เรียนชั้นปีที่

2.3 ชื่ออาจารย์นิสิตฝึกสอน

2.4 วิชาที่เรียนกับอาจารย์นิสิตฝึกสอน.....

ตอนที่ 2 สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์นิสิตฝึกสอน

สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในที่นี้หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ในด้านกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ด้านกำหนดเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล และพฤติกรรมที่สามารถแสดงได้ว่าใช้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้ ความเข้าใจของตัวอาจารย์นิสิตฝึกสอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความแต่ละข้อให้ตรงกับที่นักเรียน คิดว่าอาจารย์นิสิตฝึกสอนมีพฤติกรรมการสอนที่แสดงความรู้ความสามารถในการสอนอยู่ในระดับนั้นๆ

คำอธิบาย

5	=	มากที่สุด หมายถึง อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ใน ระดับสูงที่สุด
4	=	มาก หมายถึง อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ใน ระดับสูง
3	=	ปานกลาง หมายถึง อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ใน ระดับปานกลาง
2	=	น้อย หมายถึง อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ใน ระดับต่ำ
1	=	น้อยที่สุด หมายถึง อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ใน ระดับต่ำที่สุด

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน การสอนร่วมกับอาจารย์นิสิตฝึกสอน					
2	อาจารย์นิสิตฝึกสอนเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้					
	2.1 ที่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย					
	2.2 ที่มีการอภิปรายและร่วมแสดงความคิดเห็น					
	2.3 ที่มีการแสดงบทบาทสมมติ					
3	นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลาย					
4	อาจารย์นิสิตฝึกสอนฝึกนักเรียนให้สร้างความรู้ ด้วยตนเอง					
5	อาจารย์นิสิตฝึกสอนฝึกนักเรียนให้คิดอย่างเป็น ระบบ					
6	อาจารย์นิสิตฝึกสอนฝึกนักเรียนให้ทำกิจกรรม การเรียนรู้เป็นกลุ่ม					
7	อาจารย์นิสิตฝึกสอนมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน และเพื่อนในชั้นเรียนอย่างมีความสุขและ สนุกสนาน					
8	เนื้อหาที่อาจารย์นิสิตฝึกสอน สอนทันสมัยและ ทันต่อเหตุการณ์					
9	เนื้อหาที่อาจารย์นิสิตฝึกสอน สอนมีความยืดหยุ่น นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ					
10	อาจารย์นิสิตฝึกสอนสอดแทรกคุณธรรมและ จริยธรรมเข้าไปในบทเรียน					

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
11	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนทำให้เกิดความรู้และความสามารถ					
12	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่หลากหลาย					
13	นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้					
	13.1 ตามความสนใจของนักเรียน					
	13.2 ตามความถนัดและความสามารถของ นักเรียน					
	13.3 ตามความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
14	นักเรียนได้อิสระในการตัดสินใจเลือก แหล่งข้อมูลเพื่อที่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้					
15	นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่า มีความมั่นใจ ในตนเองที่จะร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอน					
16	อาจารย์นิสิตฝึกสอนจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ ที่ปลูกเร้าและจูงใจในกิจกรรมการเรียนการสอน					
17	อาจารย์นิสิตฝึกสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					
18	อาจารย์นิสิตฝึกสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง และสมาชิกในกลุ่ม					
19	อาจารย์นิสิตฝึกสอนให้นักเรียนสรุปความรู้ ที่ค้นพบได้ด้วยตนเอง					
20	นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียน ไปใช้กับชีวิตประจำวัน					

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(ตราครุฑ)

ที่ ศธ 0513.11501/0061

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตู้ ปณ. 1104 ปทผ. เกษตรศาสตร์

จตุจักร กรุงเทพฯ 10903

11 มกราคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ โอพัง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา
ภาควิชาอาชีวศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร.นฤมล สราชนพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2. ผศ. ดร.ชีพสุมน รังสยาธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ขอทำการเก็บข้อมูลของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยกรอกแบบสอบถาม
เพื่อประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายอรรถสิทธิ์ โอพัง สามารถติดต่อได้
ที่หมายเลขโทรศัพท์ 089-451-5780, 02-384-6471 และขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา วีระกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.0-2942-8445-50 ต่อ 205 โทรสาร 0-2561-1410

(ตราครุฑ)

ที่ ศธ 0513.11501/0061

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตู้ ปณ. 1104 ปทผ. เกษตรศาสตร์

จตุจักร กรุงเทพฯ 10903

11 มกราคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางเขน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ โอพัง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา
ภาควิชาอาชีวศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร.นฤมล สราชนพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2. ผศ. ดร.ชีพสุมน รังสยาธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ขอทำการเก็บข้อมูลของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยกรอกแบบสอบถาม
เพื่อประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายอรรถสิทธิ์ โอพัง สามารถติดต่อได้
ที่หมายเลขโทรศัพท์ 089-451-5780, 02-384-6471 และขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา วีระกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.0-2942-8445-50 ต่อ 205 โทรสาร 0-2561-1410

(ตราครุฑ)

ที่ ศธ 0513.11501/0061

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตู้ ปณ. 1104 ปทผ. เกษตรศาสตร์

จตุจักร กรุงเทพฯ 10903

11 มกราคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ โอพัง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา
ภาควิชาอาชีวศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร.นฤมล สราชนพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2. ผศ. ดร.ชีพสุมน รังสยาธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ขอทำการเก็บข้อมูลของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยกรอกแบบสอบถาม
เพื่อประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายอรรถสิทธิ์ โอพัง สามารถติดต่อได้
ที่หมายเลขโทรศัพท์ 089-451-5780, 02-384-6471 และขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา วีระกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.0-2942-8445-50 ต่อ 205 โทรสาร 0-2561-1410

(ตราครุฑ)

ที่ ศธ 0513.11501/0061

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตู้ ปณ. 1104 ปทผ. เกษตรศาสตร์

จตุจักร กรุงเทพฯ 10903

11 มกราคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ โอพัง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร.นฤมล ศราทพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2. ผศ. ดร.ชีพสุมน รังสยาธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ขอทำการเก็บข้อมูลของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยกรอกแบบสอบถาม
เพื่อประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายอรรถสิทธิ์ โอพัง สามารถติดต่อได้
ที่หมายเลขโทรศัพท์ 089-451-5780, 02-384-6471 และขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา วีระกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.0-2942-8445-50 ต่อ 205 โทรสาร 0-2561-1410

(ตราครุฑ)

ที่ ศธ 0513.11501/0061

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตู้ ปณ. 1104 ปทผ. เกษตรศาสตร์

จตุจักร กรุงเทพฯ 10903

11 มกราคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายอรรถสิทธิ์ โอพัง นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา
ภาควิชาอาชีวศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ. ดร.นฤมล สราชนพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

2. ผศ. ดร.ชีพสุมน รังสยาธร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ขอทำการเก็บข้อมูลของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยกรอกแบบสอบถาม
เพื่อประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายอรรถสิทธิ์ โอพัง สามารถติดต่อได้
ที่หมายเลขโทรศัพท์ 089-451-5780, 02-384-6471 และขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา วีระกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.0-2942-8445-50 ต่อ 205 โทรสาร 0-2561-1410

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล

นายอรรถสิทธิ์ โอพึ่ง

วัน เดือน ปี ที่เกิด

วันที่ 16 เดือนเมษายน พ.ศ. 2528

สถานที่เกิด

กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

คหกรรมศาสตรบัณฑิต (อาหารและโภชนาการ)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

